

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Srovnání činností a hospodaření obecních policí

Comparison of Activities and Financial Management of Municipal Police

Student: Jana Petružálková

Vedoucí bakalářské práce: Ing. David Lenert, Ph.D., MBA

Ostrava 2013

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Jana Petružálková**
Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa
Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa
Specializace: 00 Veřejná ekonomika a správa
Téma: Srovnání činností a hospodaření obecních policíí
Comparison of Activities and Financial Management of Municipal Police

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
2. Vymezení obecní policie
3. Analýza činnosti a hospodaření vybraných obecních policíí
4. Srovnání vybraných obecních policíí
5. Závěr

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce

Seznam příloh

Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

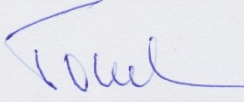
HALÁSEK, Dušan, David LENERT a Bohuslav PERNICA. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB - Technická univerzita Ostrava, 2006. 181 s. ISBN 80-248-1026-3.
MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. Praha: Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

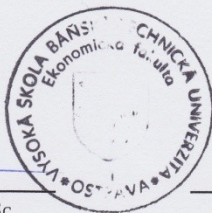
Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

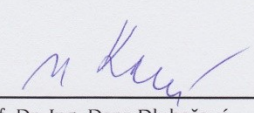
Vedoucí bakalářské práce: **Ing. David Lenert, Ph.D., MBA**

Datum zadání: 23.11.2012

Datum odevzdání: 10.05.2013

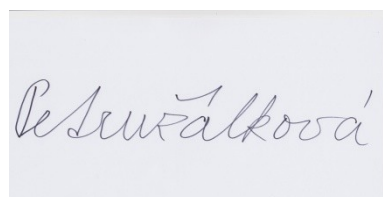

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou bakalářskou práci včetně příloh vypracovala samostatně a uvedla jsem všechny použité podklady a literaturu.

V Ostravě dne 9. května 2013

A rectangular box containing a handwritten signature in cursive script, which reads "B. Šuráňková".

OBSAH

1	ÚVOD	4
2	VYMEZENÍ OBECNÍ POLICIE	6
2.1	HISTORIE A ČINNOST OBECNÍ POLICIE, LEGISLATIVA	6
2.1.1	<i>Počátky policie.....</i>	6
2.1.2	<i>Právní úprava problematiky obecní policie</i>	7
2.1.3	<i>Definice a označení policejních sborů.....</i>	8
2.1.4	<i>Zřízení a úkoly obecní policie</i>	8
2.1.5	<i>Řízení obecní policie</i>	9
2.2	STRÁŽNÍCI OBECNÍ POLICIE	10
2.2.1	<i>Vymezení strážníka obecní policie</i>	10
2.2.2	<i>Povinnosti strážníka</i>	13
2.2.3	<i>Oprávnění strážníka</i>	14
2.3	SPOLUPRÁCE OBECNÍ POLICIE S POLICIÍ ČR A DALŠÍMI SUBJEKTY	15
2.3.1	<i>Spolupráce s Policií ČR.....</i>	16
2.3.2	<i>Spolupráce s obcemi, občany a ostatními orgány.....</i>	17
2.4	HOSPODAŘENÍ OBCÍ A OBECNÍCH POLICIÍ.....	18
2.4.1	<i>Hospodaření obcí.....</i>	18
2.4.2	<i>Hospodaření obecních policií jako organizačních složek obce.....</i>	19
3	ANALÝZA ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBECNÍCH POLICIÍ	21
3.1	SBĚR INFORMACÍ	21

3.2	OBCE S POČTEM OBYVATEL DO 10 000.....	22
3.2.1	<i>Bílovec</i>	22
3.2.2	<i>Jablunkov</i>	23
3.2.3	<i>Odry</i>	23
3.2.4	<i>Příbor</i>	24
3.2.5	<i>Rýmařov</i>	25
3.2.6	<i>Studénka</i>	25
3.2.7	<i>Štramberk</i>	26
3.2.8	<i>Vítkov</i>	27
3.2.9	<i>Příjmy a výdaje obecních policí a obcí</i>	27
3.3	OBCE S POČTEM OBYVATEL 10 001 – 30 000	28
3.3.1	<i>Bohumín</i>	28
3.3.2	<i>Bruntál</i>	29
3.3.3	<i>Hlučín</i>	29
3.3.4	<i>Krnov</i>	30
3.3.5	<i>Nový Jičín</i>	30
3.3.6	<i>Příjmy a výdaje obecních policí a obcí</i>	31
3.4	OBCE S POČTEM OBYVATEL NAD 30 000	31
3.4.1	<i>Frýdek-Místek</i>	31
3.4.2	<i>Havířov</i>	32
3.4.3	<i>Karviná</i>	33

3.4.4	Opava	33
3.4.5	Třinec.....	34
3.4.6	Příjmy a výdaje obecních policíí a obcí	34
4	SROVNÁNÍ VYBRANÝCH OBEČNÍCH POLICIÍ.....	36
4.1	KOMPARACE PŘÍJMŮ	36
4.1.1	Přepočtené příjmy OP a obcí	37
4.1.2	Průměrné přepočtené příjmy OP v jednotlivých skupinách	39
4.2	KOMPARACE VÝDAJŮ	40
4.2.1	Přepočtené výdaje OP a obcí	40
4.2.2	Průměrné přepočtené výdaje OP v jednotlivých skupinách	42
4.3	KOMPARACE ŘEŠENÝCH PŘESTUPKŮ	44
4.4	KOMPARACE STRÁŽNÍKŮ.....	46
5	ZÁVĚR	48
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	50
	SEZNAM ZKRATEK	54
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	
	PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	
	SEZNAM PŘÍLOH	

1 ÚVOD

Spokojenost občanů i návštěvníků dané obce je ovlivněna různými faktory a jedním z nich je stav bezpečnosti na území obce. Bezpečnost má vliv také například na cestovní ruch a řadu ekonomických aktivit. V rámci obce se o bezpečnost stará především obecní policie.

Obecní policie v České republice je orgánem obce, jenž zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku, a který plní další úkoly stanovené zákonem. Postavení obecní policie stanovuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Zřizovat a zrušovat obecní policii je v pravomoci zastupitelstva obce, které tak provede obecně závaznou vyhláškou. V obcích, které jsou městem, statutárním městem nebo v případě hlavního města Prahy, se obecní policie označuje jako městská policie. Zaměstnance obecní policie tvoří hlavně strážníci, kteří jsou v pracovněprávním poměru k obci. V České republice disponuje nejvyšším počtem strážníků městská policie v Praze, Ostravě a Brně.

Cílem bakalářské práce je v její teoretické části popsat fakta o obecní policii a hlavním cílem v praktické části je charakterizovat a srovnat činnosti a hospodaření vybraných obecních policií Moravskoslezského kraje za rok 2012.

Pro vypracování bakalářské práce a k dosažení definovaných cílů byla použita metoda deskriptivní analýzy, která byla uplatněna především v teoretické části bakalářské práce vymezující obecní policii a částečně ve 3. části. Deskriptivní analýza stavěla na odborné literatuře, na kterou je v průběhu práce náležitě odkazováno. Dále zde byla použita metoda komparativní analýzy, která byla využita nejvíce ve 4. části a okrajově ve 3. části práce. Při zpracování komparativní analýzy byly využity základní statistické veličiny.

Bakalářská práce je strukturována do 5 kapitol, z nichž první kapitolu tvoří tento úvod a poslední kapitolu závěr. Druhá kapitola se zabývá vymezením obecní policie, a to z pohledu historie a činnosti obecní policie nebo legislativy týkající se obecní policie. Dále také definuje strážníky obecní policie, jejich oprávnění a povinnosti, spolupráci obecní policie s Policií České republiky a ostatními složkami a hospodaření obce včetně obecní policie. Třetí kapitola stručně charakterizuje vybrané obce Moravskoslezského kraje a popisuje činnost a hospodaření vybraných obecních policií za minulý rok. Čtvrtá kapitola je orientována na srovnání vybraných obecních policií v rámci příjmů a výdajů přepočítaných na tisíc obyvatel,

na 1 zaměstnance obecní policie a na km² a na srovnání počtu přestupků a strážníků. V závěru jsou shrnuty stěžejní poznatky z jednotlivých kapitol.

Ke zpracování bakalářské práce byla použita odborná literatura, interní zdroje získané formou dotazníků od obcí a obecních policií, platné právní předpisy a další zdroje. Přehled jednotlivých zdrojů je uveden v seznamu použité literatury.

2 VYMEZENÍ OBECNÍ POLICIE

Pro tuto kapitolu byla použita metoda deskriptivní analýzy. Bezpečnost v ČR podle ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, je zajišťována ozbrojenými silami, ozbrojenými bezpečnostními sbory, záchrannými sbory, havarijními službami a státními orgány, dále orgány územních samosprávných celků a fyzickými a právníckými osobami. Rozsah povinností a další záležitosti definují zákony.¹

2.1 Historie a činnost obecní policie, legislativa

V podkapitole Historie a činnost obecní policie, legislativa jsou definovány právní předpisy týkající se existence a činnosti obecních policií, původ slova policie, historie OP, označování policejních sborů, vnímání policie, zřízení, úkoly a řízení obecní policie.

2.1.1 Počátky policie

Nejen obecní policie ale i jiné složky policie se v průběhu let neustále vyvíjely. Současný stav je jakýmsi odrazem historického vývoje země a společnosti jako celku. Historie podává představu o dané oblasti. Už ve středověku si jednotlivé státy vytvářely armády jak proti vnějším nepřítelům, tak pro boj s vnitřními nepříteli (narušiteli veřejného pořádku).²

Ve státní správě i výkonu policejní služby zprvu chyběla jakákoliv jednotnost. Úkony policie byly spjaty se šlechtickými vrchnostmi, zemskými soudy, městskými magistráty i venkovskými představenstvy. Problémem byl nedostatek státních orgánů, proto mělo také obyvatelstvo povinnost podílet se na stíhání zločinců.

Rok 1749 je rokem první reformy státní správy včetně reformy policie – došlo k oddělení policejní správy od justice a ke zřízení krajských úřadů s dozorem nad policií. Za významný mezník v historii policie se považuje druhá tzv. Tereziánská policejní reforma z roku 1776, která přinesla zřízení policejního ředitelství ve Vídni. Zajímavé byly požadavky na policejní úředníky – byla požadována znalost správních předpisů a také ovládání italského a francouzského jazyka, neboť se ve městě pohybovalo mnoho cizinců. Dále bylo předností

¹ PROCHÁZKOVÁ, D. *Bezpečnost a krizové řízení*, 2006, s. 218.

² In MACEK, P., HÁJEK, V. *Obecní policie*, 1998, s. 24.

studium práva. Neméně významná je Josefská policejní reforma (r. 1782), díky které se začala preferovat tajná policie. Policie byla rozdělena na „vyšší“, tedy tajná policie a „nižší“, tedy uniformovaná stráž. V roce 1848 spadá policie pod ministerstvo vnitra.³

2.1.2 Právní úprava problematiky obecní policie

Právní podmínky pro samotnou existenci a činnost obecních či městských policií jsou dány zákonem České národní rady č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Tento zákon je tedy jakousi prioritou definující základní podmínky obecní (městské) policie. Zákon byl v průběhu let několikrát novelizován. Za nejvýznamnější lze považovat novelu zákona s účinností od 1. 1. 2009, která pozměnila některá oprávnění a povinnosti strážníka, určila nové možnosti uzavření veřejnoprávních smluv, nově vymezila zaměstnance obce řadící se do obecní policie, nově stanovila věcnou působnost OP, určila podmínky vzniku a trvání pracovního poměru strážníka a odborné předpoklady, zkoušky z odborné způsobilosti a osvědčení, působnost Ministerstva vnitra nebo možnost přístupu OP do informačních systémů.

Mezi další právní předpisy spojené s existencí a činností obecní či městské policie lze považovat:

- zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích,
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákon,
- zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení),
- zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze,
- zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky,
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu),
- zákon č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami a o změně souvisejících zákonů,
- zákon č. 500/2004 Sb., o správním řízení,
- zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání,
- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu,
- a další.

³ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I.*, 1997, s. 32-58.

Zmíněné zákony mají celostátní působnost. Normy však mohou tvořit také samy obce formou obecně závazných vyhlášek a nařízení, jejichž působnost je dána územím obce.⁴

2.1.3 Definice a označení policejních sborů

Obecní policie představuje místní orgán veřejné správy, tedy organizační složku obce, která je zřizována obecně závaznou vyhláškou vydanou zastupitelstvem obce. Historickým vývojem prošlo označování bezpečnostních sborů. Jednoznačně nejpoužívanější označení je policie, což je odvozený termín z řeckého slova polis (obec, město, v přeneseném slova smyslu stát)⁵ a politeia (státní správa, svobodná obec, občanství, život veřejný nebo občanský, správa veřejných věcí apod.). Výraz policie v dnešním slova smyslu začali jako první používat Francouzi na přelomu 14. a 15. století (bonne police), následovníky pak byli Němci (gute polizei) nebo Spojené království (police). Pro český stát se stal typickým pojem četnictvo. Zajímavostí je, že toto slovo jihoslovanského původu se zpočátku používalo pro bandity a lupiče, neboť se sdružovali do čet. Až později došlo k obrácení významu a používání pojmu ve smyslu příslušníků bojujících s banditismem. Synonymem policie je rovněž carabinieri (odvozeno od používané krátké pušky karabiny), pojem používaný v Itálii, nebo carabineros v Chile.

Policie je pojímána ve dvou rovinách:

- 1) jako policejní správa – správa, jejíž snahou je odstraňovat překážky bezpečného rozvoje funkcí státu a života obyvatel,
- 2) jako typ bezpečnostního sboru – je důležitou součástí většiny standardních státních zřízení, neboť se jedná o nástroj k vynucování a zachování práva.⁶

2.1.4 Zřízení a úkoly obecní policie

Dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, patří do pravomocí zastupitelstva obce zřizovat a zrušovat obecní policii.⁷ Zastupitelstvo tak provede obecně závaznou vyhláškou. OP zřízená v hlavním městě Praze, v jiném městě nebo statutárním městě je městskou policií. OP

⁴ In KOTROUŠ, V., BALABÁN M., STEJSKAL, L. a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*, 2010, s. 279-281.

⁵ In MACEK, P., HÁJEK, V. *Obecní policie*, 1998, s. 24.

⁶ In BOHMAN, M., BALABÁN, M., STEJSKAL L. a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*, 2010, s. 155-156.

⁷ Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení).

je považována za orgán obce zabezpečující místní záležitosti, které se týkají veřejného pořádku v rámci působnosti obce.⁸ OP může vykonávat činnost pro jinou obci nebo obce, a to tak, že sepiše veřejnoprávní smlouvu. Činnost OP lze vymezit takto:

- pomáhá chránit bezpečnost osob a majetku,
- provádí dohled na dodržování pravidel občanského soužití,
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty,
- dohlíží na plynulost a bezpečnost provozu na pozemních komunikacích,
- upozorňuje fyzické a právnické osoby na porušování obecně závazných právních předpisů a snaží se sjednat nápravu.⁹

V souvislosti s činností OP lze vymezit čtyři základní metody činnosti. Jedná se o metodu přesvědčování, která je v praxi prováděna například realizací přednášek, besed a článků s osvětovou činností, kdy dochází k přesvědčování směřujícímu od policisty k občanovi. Další metodou je metoda prevence, jejímž účelem je předcházet porušování veřejného pořádku nebo alespoň zmírnit následky škod. Metoda dohledu zahrnuje dozor nad dodržováním obecně závazných právních předpisů v oblasti veřejného pořádku. Za čtvrtou metodu je považována metoda donucování. Používá se v takových případech, kdy je třeba vytvořit nátlak pro obnovení právního stavu nebo k jeho zachování.¹⁰

2.1.5 Řízení obecní policie

Řízení OP je svěřeno do rukou starosty, nesvěří-li zastupitelstvo obce tuto funkci jinému členu zastupitelstva. Mimo to některý ze strážníků může být pověřen plněním určitých úkolů.¹¹ Základem dobrého řízení je snaha neustále zdokonalovat systém řízení.

Úspěšné řízení OP se zpravidla zakládá na dodržování určitých zásad. Tyto zásady mohou být využity jak pro řízení OP, tak i pro jiné subjekty a organizace.

⁸ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

⁹ In HALÁSEK, D., LENERT, D., PERNICA, B. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*, 2006, s. 131.

¹⁰ In HÁJEK, V., MACEK, P. *Obecní policie*, 1998, s. 55.

¹¹ NEDOROST, L. *Obecní policie*, 1995, s. 13.

- Zásada specializace – každá složka působí v určité oblasti, která je pro ni příznačná, a ve které se tedy jednodušeji orientuje.
- Zásada jednoty příkazů – každý jednotlivý podřízený pracovník by měl mít pouze jednoho nadřízeného, kterému je plně zodpovědný za plnění úkolů a od kterého by měl přijímat nařízení a povely. Tato nařízení by měla být jednoznačná a neměla by si odporovat. V případě, že se konají mimořádné velké akce, měli by být jednoznačně jmenovitě určeni velitelé.
- Zásada krátké cesty příkazů – akutní příkazy by se měly co nejrychleji dostat k adresátovi. To je nejčastěji zajišťováno verbálně nebo prostřednictvím technických prostředků, jako jsou telefony a vysílačky.
- Zásada srozumitelnosti – nařízení nebo například organizační struktura by měla být jasně stanovená bez jakýchkoliv nesrozumitelností a nejasností.
- Zásada rychlosti – u vedoucího pracovníka se předpokládá, že je schopný svým příkazem reagovat co nejrychleji na vzniklou nesnáz. Bez okamžitého zásahu by totiž mohlo docházet ke komplikacím.
- Zásada rovnováhy – jednotlivé organizační struktury si vyžadují vyvážený počet pracovníků.¹²

2.2 Strážníci obecní policie

Hlavními osobami působícími v obecních policích jsou strážníci. Tato podkapitola je zaměřená především na vymezení strážníků, jejich povinnosti a oprávnění.

2.2.1 Vymezení strážníka obecní policie

Za základní článek všech obecních policí je považován strážník jakožto úřední osoba, která vykonává své povolání jako zaměstnanec obce. Na pracovněprávní poměr strážníka k obci se vztahuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.¹³ Tedy hlavní rozdíl mezi strážníkem OP a příslušníkem policie ČR je především v tom, že strážník je v zaměstnaneckém poměru k obci a příslušník policie ČR ve služebním poměru.¹⁴

¹² In HÁJEK, V., MACEK, P. *Obecní policie*, 1998, s. 69.

¹³ In KOTROUŠ, V., BALABÁN M., STEJSKAL, L. a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*, 2010, s. 283.

¹⁴ KOVÁRNÍK, L. *Mimorezortní bezpečnostní služby*, 2008, s. 104.

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, sděluje základní informace o strážníkovi OP. Může jím být bezúhonný a spolehlivý občan České republiky starší 21 let, který je tělesně a duševně způsobilý k výkonu povinností a oprávnění daných tímto zákonem. Základním požadavkem je rovněž dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou. Bezúhonnost je prokazována výpisem z Rejstříku trestů a čestným prohlášením strážníka, obojí ovšem nesmí být starší než 3 měsíce. Ministerstvo vnitra a zdravotnictví vydají po vzájemné dohodě vyhlášku, v níž je zveřejněn seznam duševních i tělesných vad, nemocí a stavů, které nejsou slučitelné s výkonem strážníka. Na základě této vyhlášky lékař závodní preventivní péče stanoví zdravotní způsobilost či nezpůsobilost.¹⁵

Vyhláška č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie definuje náležitosti a typy lékařských prohlídek. Lékařská prohlídka strážníků se může provádět před vstupem do zaměstnání (vstupní prohlídka), během zaměstnání (periodická prohlídka), při ukončení zaměstnání (výstupní prohlídka) a někdy také v mimořádných situacích (mimořádná prohlídka). Při prohlídce jsou sdělovány informace o pracovním zařazení posuzované osoby, druhu, režimu, zdravotních a bezpečnostních rizicích práce a míře rizik.

Periodická prohlídka je prováděna jedenkrát za 3 roky, a to od data provedení vstupní nebo poslední periodické prohlídky. K mimořádné prohlídce dochází na požádání strážníka, kvůli zranění nebo onemocnění, které vedlo k dočasné pracovní neschopnosti, při styku strážníka se škodlivými látkami nebo na podnět ošetřujícího lékaře.¹⁶

Za povinnost obce se považuje zabezpečení výcviku strážníka v oblasti používání služební zbraně a donucovacích prostředků. Výcvik je podmínkou pro složení zkoušky z odborné způsobilosti. U zkoušky je přítomna zkušební komise Ministerstva vnitra složená z předsedy a dalších členů – členství je podmíněno vysokoškolským vzděláním týkajícím se oblastí zahrnutých do odborných předpokladů strážníka. Úhrada výcviku připadá na obec stejně jako přihlášení ke zkoušce.

Samotná zkouška se skládá celkem ze dvou částí, a to z písemného testu ze znalostí práva potřebného pro výkon činnosti OP a z ústního pohovoru, při kterém strážník prokazuje

¹⁵ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

¹⁶ MATES, P., HORZINKOVÁ, E., HROMÁDKA, M., RAJMAN, J. *Nové policejní právo*, 2009, s. 315-317.

schopnost aplikovat teoretické znalosti. Odborné způsobilosti dosáhne strážník splněním obou částí zkoušky. V případě, že v některé z částí neuspěje, má nárok tuto část 2x opakovat. Ministerstvo vnitra určí termín a místo opakování zkoušky a tyto informace sdělí obci. Dále Ministerstvo vydává vyhlášku, která obsahuje rozsah odborných předpokladů strážníka, zkušební řád, náležitosti přihlášky a protokolu o zkoušce a rozsah výcviku. Osvědčení o způsobilosti má platnost 3 let. Tato platnost může zaniknout následujícími způsoby:

- pozbytím státního občanství České republiky, ztrátou nebo změnou způsobilosti k právním úkonům,
- uplynutím doby,
- ukončením pracovního poměru strážníka,
- nesložením zkoušky z odborné způsobilosti ani po druhém opravném pokusu.

Strážník se prokazuje stejnokrojem s odznakem a průkazem obecní policie, identifikačním číslem a názvem obce. V případě, že mu okolnosti nedovolí ihned se prokázat průkazem, použije slova „obecní (městská) policie“. Odznak se nachází na pravé straně prsou, pod ním najdeme identifikační číslo. Název obce je definován na nášivce na záloktí levého rukávu. Stejnokroj by neměl být zaměnitelný, proto Ministerstvo vnitra stanovuje vyhláškou vzor odznaku a jednotné prvky stejnokrojů strážníků.¹⁷

Zmíněnými jednotnými prvky dle Vyhlášky č. 418/2008 Sb., kterou se provádí zákon o obecní policii, jsou:

- odznak OP,
- žlutá, modrá, černá barva nebo jejich kombinace na svrchní části stejnokroje strážníka (žlutá barva není aplikována u pokrývky hlavy),
- označení „OBECNÍ POLICIE“ případně „MĚSTSKÁ POLICIE“ je taktéž ve žluté, modré a černé barvě a mimo to také v barvě bílé, přičemž barva podkladu by měla být zřetelně rozdílný,

¹⁷ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

- šachovnicová páska bílé a modré barvy o velikosti nejméně 5 x 5 mm (nachází se především na pokrývce hlavy).¹⁸

2.2.2 Povinnosti strážníka

Povinnosti strážníků OP jsou různorodé a je jich nespočet. Například obecné povinnosti strážníka jsou takové, které vyplývají z jeho právního postavení jako pracovníka působícího na úseku samosprávy. Řadí se zde především:

- povinnost mlčenlivosti vztahující se na veškeré skutečnosti, se kterými se strážník seznámil při plnění úkolů OP nebo v souvislosti s plněním,
- povinnost dbát na neustálé naplňování předpokladů, které jsou stanoveny zákonem pro výkon funkce strážníka.¹⁹

Strážníkovi OP je dále také ukládána povinnost dbát cti, vážnosti a důstojnosti osob i své vlastní a zároveň nedopustit újmu či zásah do práv a svobod osob v souvislosti s plněním úkolů. Strážník informuje osoby o jejich právech. Mezi další povinnosti patří:

- zasáhnout v mezích zákona v pracovní době, je – li páchán trestný čin či přestupek a jiný správní delikt,
- zakročit případně učinit jiné opatření i mimo pracovní dobu, jde – li o přestupek nebo trestný čin, který bezprostředně ohrožuje zdraví, majetek a život.²⁰
- oznámit trestný čin a zajistit místo trestného činu tak, aby zde nevnikly nepovolané osoby, nahlásit podezření z přestupku a jiného správního deliktu a doložit důvody či důkazy.

Naopak mezi povinnosti strážníka nepatří zasahovat, jestliže užil léky nebo jiné látky, které závažným způsobem snižují schopnost jednat. Po strážníkovi nemůže být rovněž požadováno plnit úkoly, ke kterým nebyl odborně vyškolen a vycvičen.²¹

¹⁸ MATES, P., HORZINKOVÁ, E., HROMÁDKA, M., RAJMAN, J. *Nové policejní právo*, 2009, s. 302.

¹⁹ In MACEK, P., HÁJEK, V. *Obecní policie*, 1998, s. 88.

²⁰ KOVÁRNÍK, L. *Mimorezortní bezpečnostní služby*, 2008, s. 107.

²¹ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

2.2.3 Oprávnění strážníka

Role strážníka OP s sebou nese řadu oprávnění. Jedná se o oprávnění požadovat prokázání totožnosti, požadovat vysvětlení, předvést osobu, odebrat zbraň, zakázat vstup na určená místa, otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor, odejmout věc (vztahuje se k řízení o přestupku), k použití technických prostředků nebo oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven.

Oprávnění požadovat prokázání totožnosti se vztahuje především na zjištění jména a příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště, jde-li o osobu hledanou, podezřelou ze spáchání trestného činu a přestupku nebo osobu, od které bude požadováno vysvětlení. Dotyčný je povinen vyhovět a prokázat totožnost osobními doklady, stejně jako svědecky.

Právem strážníka je také požadovat vysvětlení po osobách, s jejichž pomocí může dojít k objasnění záležitostí týkajících se odhalení přestupků a jejich pachatelů a ke zjištění skutečného stavu věci. OP má možnost tyto potřebné osoby (až na některé výjimky) vyzvat k tomu, aby se dostavily k sepsání zápisu o vysvětlení. Již zmíněnými výjimkami jsou osoby, které by porušily povinnost mlčenlivosti a osoby, které by samy sobě, příbuznému nebo blízké osobě způsobily riziko trestního stíhání nebo postihu za přestupek. Osoby dostavené se k vysvětlení mají nárok na náhradu nutných výdajů a ušlého výdělku – obojí hradí obec.

Strážníkům bylo uděleno právo předvést osobu podezřelou ze spáchání přestupku a osobu hledanou policií v situaci, kdy tato osoba neprokáže hodnověrným způsobem svou totožnost. OP předvádí taktéž osoby na žádost příslušného orgánu obce v souladu se správním řádem.

V souvislosti s předchozí pravomocí může strážník OP zadržené osobě zabavit zbraň, jež by mohla ohrozit zdraví a život jí samé nebo jiných osob. Zabavená zbraň se při propuštění vrací, pokud tomu nebrání zákonné důvody (jako například předání zbraně spolu s osobou policii).

Zdaleka ne posledním oprávněním je zakázat vstup na určená místa. Úkolem strážníka je zajistit, aby nikdo nevnikl na určené místo nebo se na tomto místě nezdržoval. V případě ohrožení života a zdraví osob nebo rizika větší škody na majetku, může strážník otevřít byt a jiný uzavřený prostor a vykonat opatření potřebná k odvrácení nebezpečí. Posléze je

povinností strážníka zkontaktovat uživatele bytu a zabezpečit prostor, pokud to nemůže učinit uživatel či jiná oprávněná osoba.²²

Důležitým oprávněním strážníků obecní policie je možnost používat technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla:

- které se nachází na místě, kde je zákaz stání nebo zastavení vozidla,
- které stojí v lokalitě, do níž je vjezd zakázán,
- které stojí na chodníku, kde to není umožněno,
- kterým došlo k neoprávněnému záboru veřejného prostranství.

Technický prostředek se používá v případě, že ho je možno odstranit bez zbytečného odkladu. Až poté, co je zjištěna totožnost osoby (která na zakázaném místě zanechala vozidlo) nebo provozovatele vozidla a po uhrazení nákladů touto osobou nebo provozovatelem vozidla, může být prostředek odstraněn.

Nedílnou součástí činnosti strážníka je zabezpečovat dopravu osob do zdravotnického zařízení nebo záchytné stanice a možnost vstupovat do živnostenských provozoven v provozní nebo prodejní době, a to do všech prostor určených zákazníkům. Mezi další oprávnění patří použít donucovací prostředky.²³ Za donucovací prostředky jsou považovány hmaty, chvaty, údery a kopy sebeobrany, slzotvorné prostředky, obušek, pouta, pes, výstražný výstřel ze služební zbraně, technické prostředky k zabránění odjezdu vozidla, úder služební zbraní a hrozba služební zbraní.²⁴

2.3 Spolupráce obecní policie s Policií ČR a dalšími subjekty

Hájek definuje spolupráci z obecného pohledu jako: „koordinovaný postup alespoň dvou subjektů v rámci určitého systému mezi součinnost uskutečňujícími subjekty, v zájmu cíleného působení na konkrétní objekt, k docílení určitého stavu jako vyjádření a realizaci kompetencí těchto subjektů.“ Spolupráce dle časového hlediska může být trvalá, časově omezená či neomezená nebo nárazová.

²² NEDOROST, L. *Obecní policie*, 1995, s. 19-21.

²³ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

²⁴ In MACEK, P., HÁJEK, V. *Obecní policie*, 1998, s. 100-101.

2.3.1 Spolupráce s Policií ČR

Za základní podklad spolupráce OP s Policií ČR (PČR) se považuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, který klade obecní policii povinnost spolupracovat při plnění svých úkolů s Policií ČR. Onen zákon také ukládá povinnost strážníkům oznamovat Policii ČR důvodná podezření, že došlo k trestnému činu nebo spáchání přestupku a případně zajistit místo trestného činu před vstupem nežádanych osob. Dalšími právními akty, o které se opírá spolupráce, jsou zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky a nařízení vlády č. 397/1992 Sb., kterým se stanoví podrobnější úprava vztahů PČR k orgánům obcí a obecní policii. Nařízení vymezuje, na jakém strukturálním stupni se spolupráce odehrává. Může jít například o spolupráci okresních či městských ředitelství policie s obecní policií nebo v případě hlavního města Prahy o spolupráci Správy policie hlavního města Prahy s městskou policií a podobně. I přes tyto právní normy je ale žádoucí, aby byly ke spolupráci sepsány bilaterální písemné dohody a smlouvy nebo interní akty.²⁵

Spolupráce se zakládá na zajišťování mnoha neodkladných úkonů v oblasti veřejného pořádku, dopravy a bezpečnosti osob a majetku. Společná bezpečnostní opatření provádějí tyto orgány například při akcích dopravní povahy nebo při příležitosti konání kulturních a sportovních akcí.²⁶

Důležité je především dodržet zásadu vzájemné informovanosti, zajistit pružné a sladěné postupy a zároveň si ponechat individualismus v souladu se svými kompetencemi a pravomocemi.²⁷

Rozdělení činností mezi těmito orgány určují místní podmínky – vychází se ze skutečnosti, zda je na daném území zřízena obecní policie. V případě, že ano, pak záleží na dohodě, který orgán bude mít větší nebo menší podíl na činnostech. Součinnost OP se službou pořádkové a dopravní policie patří mezi nejfrekventovanější formy spolupráce, výjimečně může OP spolupracovat také s kriminální, cizineckou a pohraniční policií.

²⁵ In HÁJEK, V., MACEK, P. *Obecní policie*, 1998, s. 139-141.

²⁶ In KOTROUŠ, V., BALABÁN M., STEJSKAL, L. a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*, 2010, s. 287.

²⁷ KOVÁRNÍK, L. *Mimoreportní bezpečnostní služby*, 2008, s. 39.

Spolupráce OP s PČR se však odehrává také na zcela jiném úseku. I když školení a výcvik strážníků běžně zabezpečuje obec, je možno, aby na žádost obce tuto záležitost zabezpečila PČR.

2.3.2 Spolupráce s obcemi, občany a ostatními orgány

Orgány obce jsou vůči obecní policii jakýmsi nadřízeným, současně ale také spolupracujícím a usměrňujícím orgánem. Vyplývá to z toho, že obec je zřizovatelem OP, že strážníci jsou v pracovním poměru k obci, že starosta může řídit OP, nebo že zastupitelstvo může vydávat obecně závazné vyhlášky týkající se místních záležitostí veřejného pořádku. Formy spolupráce obce s OP jsou podobné jako u Policie ČR. V první řadě se jedná o výměnu informací, dále o stanovení předmětu, cíle, prostředků, postupů a podobně, a to vše k realizaci společných akcí. OP spolupracuje s obecními orgány, úřady, jejich odbory (stavební, živnostenský, životního prostředí, vnitřních věcí,...) nebo komisemi (přestupková, bezpečnostní,...).

Součinnost občanů lze vymezit především jako upozorňování obecní policie na nežádoucí chování občanů nebo narušování veřejného pořádku. Každý občan má totiž právo obrátit se na OP ohledně žádosti o pomoc a strážníci musí této žádosti vyhovět, pokud se jedná o úkony v jejich kompetenci.

Konkrétním příkladem spolupráce s ostatními orgány může být ohlašování požárů, závad nebo havárií na elektronických, plynárenských a vodárenských sítích. Výjimkou nebývá ani spolupráce se soukromými bezpečnostními a detektivními službami nebo hasiči, orgány státního dozoru ve věcech životního prostředí či organizace spravující komunikace.²⁸ Často strážníci spolupracují s pracovníky přepravní kontroly Dopravního podniku v souvislosti se zjištěním totožnosti cestujícího, který nemá platný jízdní doklad a nechce předložit občanský průkaz.²⁹

²⁸ In HÁJEK, V., MACEK, P. *Obecní policie*, 1998, s. 140-150.

²⁹ In KOTROUŠ, V., BALABÁN M., STEJSKAL, L. a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*, 2010, s. 287.

2.4 Hospodaření obcí a obecních policií

Hospodaření obcí a obecních policií je ovlivněno státem, neboť legislativa udává postavení ÚSC, funkce a jejich hospodaření, a protože územní samospráva musí dodržovat určitá fiskální pravidla. Fiskální pravidla dle OECD jsou následující:

- pravidla k dosažení cílů stabilizační fiskální politiky daného státu,
- přehledné účetnictví a výkaznictví,
- požadavek na dlouhodobou vyrovnanost rozpočtu,
- hospodaření dle ročního schváleného rozpočtu,
- daňová omezení,
- výdajová omezení a odpovědnost za krytí výdajů,
- omezení zadlužení,
- dohlížení na hospodaření územních samospráv a možnost státu uvalit sankce,
- přímá kontrola státem v oblasti návratných příjmů.³⁰

2.4.1 Hospodaření obcí

Hospodaření ÚSC se řídí jejich ročním rozpočtem a rozpočtovým výhledem. Rozpočet lze definovat jako finanční plán a rozpočtový výhled jako pomocný nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství obce. Rozpočtový výhled je sestavován na základě již uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků na 2 až 5 let.

S rozpočtem je spojován tzv. rozpočtový proces, který tvoří čtyři fáze – návrh, schválení, plnění a kontrola rozpočtu. Obec vypracuje návrh rozpočtu v návaznosti na rozpočtový výhled a na základě údajů z rozpisu platného státního rozpočtu nebo rozpočtového provizoria. Návrh rozpočtu musí být zveřejněn nejméně na 15 dnů před dnem jeho projednávání na úřední desce a způsobem umožňujícím dálkový přístup.³¹

V průběhu rozpočtového procesu je třeba dodržet určité zásady:

- každoroční sestavování a schvalování rozpočtu obce,

³⁰ PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, 2011, s. 206.

³¹ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

- reálnost a pravdivost rozpočtu – odhad příjmů a výdajů, které by měly být splnitelné,
- úplnost a jednotnost rozpočtu,
- dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu – je základem dlouhodobého úspěchu v hospodaření,
- hospodárnost a efektivnost,
- finanční kontrola a účetní audit,
- publicita – výsledkem je informovanost občanů o hospodaření obce.³²

Schválení rozpočtu provádí zastupitelstvo obce a po schválení se rozpočet stává zákonem. V průběhu roku obec hospodaří dle schváleného rozpočtu a je prováděna kontrola jeho plnění (tu provádí zejména finanční výbor obce). Obec je dále povinna podávat měsíční zprávy o svém hospodaření Ministerstvu financí. Během roku může docházet ke změnám v rozpočtu, hovoří se o rozpočtových opatřeních. Rozpočtová opatření mohou být vyvolána z organizačních změn, změnou právních předpisů nebo změnou objektivně působících skutečností ovlivňujících plnění rozpočtu.

Po skončení rozpočtového roku se provádí kontrola plnění rozpočtu v podobě schválení závěrečného účtu obce (stejně jako rozpočet je sestavován dle struktury rozpočtové skladby). Před schválením závěrečného účtu zastupitelstvem musí být rovněž vyvěšen na 15 dnů na úřední desce.

2.4.2 Hospodaření obecních policí jako organizačních složek obce

OP je zřízená jako organizační složka (OS) obce. Představuje subjekt bez právní subjektivity, tudíž vystupuje jako orgán obce jejím jménem. Hospodaření OP se provádí na základě vlastního rozpočtu, který schvaluje zastupitelstvo obce, a který je součástí rozpočtu obce. Proto lze tvrdit, že hospodaření OP se odvíjí od hospodaření obce.³³ Organizační složka je povinna dbát, aby dosahovala příjmů stanovených rozpočtem a stanovené úkoly plnila co nejhospodárněji.

ÚSC (v tomto případě obec) jako zřizovatel OS (zde OP) dává oprávnění k dispozicím s rozpočtem obecní policie jak obecnímu úřadu, tak například i odpovědnému vedoucímu OP.

³² PEKOVÁ, J. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*, 2011, s. 213.

³³ BUCHWALDKOVÁ, L. *Hospodaření obecní policie*, 2010, s. 19.

Obec přenáší na OP oprávnění disponovat jen s takovými peněžními prostředky, které souvisejí s běžnou a pravidelnou činností, kterou je nutno zabezpečit operativně. Tyto prostředky pak obec poskytuje obecní policii buď hotově v podobě provozní zálohy, nebo formou zřízení běžného účtu v bance. Nevyčerpanou zálohu OP vrací obci. Pravomocí organizační složky může být vybírání některých rozpočtových příjmů z její činnosti a pravomocí obce je kontrola hospodaření se svěřeným majetkem a s peněžními prostředky OS.

OP jako OS eviduje průběh svého hospodaření v peněžním deníku v plném členění dle rozpočtové skladby (stanoví Ministerstvo financí vyhláškou - hledisko odpovědnostní, druhové, odvětvové, konsolidační). Zjištěné údaje z peněžního deníku jsou převedeny do rozpočtu obce.³⁴

³⁴ Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

3 ANALÝZA ČINNOSTI A HOSPODAŘENÍ VYBRANÝCH OBECNÍCH POLICIÍ

Tato kapitola je zaměřena na stručnou charakteristiku vybraných obcí a jejich obecních policií Moravskoslezského (MS) kraje a byly zde použity metody deskriptivní a komparativní analýzy. V MS kraji v současnosti existuje kolem 30 obecních policií.

Obce, kde nebyla zastupitelstvem zřízena OP, mají možnost uzavřít s jinou obcí (která zřídila OP) veřejnoprávní smlouvu. Na základě existence VPS bude OP vykonávat úkoly na území obcí, jež jsou smluvními stranami dané smlouvy. Pro uzavření nebo změnu obsahu smlouvy je vyžadován souhlas krajského úřadu, neboť smluvní obce musí náležet do stejného vyššího územního samosprávného celku. Náležitosti veřejnoprávní smlouvy:

- označení obcí, které jsou smluvními stranami,
- stanovení rozsahu úkolů, které bude OP vykonávat na území obcí, které jsou smluvními stranami a den počátku výkonu těchto úkolů,
- způsob úhrady nákladů spojených s výkonem úkolů.³⁵

3.1 Sběr informací

Obecním policiím Moravskoslezského kraje byl zaslán dotazník s otázkami ohledně jejich činnosti a hospodaření. Policie odpovídala na tyto otázky, které se týkaly roku 2012:

- počet strážníků OP,
- počet dalších zaměstnanců OP,
- vykonává OP činnost také pro jiné obce dle uzavřené veřejnoprávní smlouvy (VPS),
- v případě uzavření VPS, o které konkrétní obce se jedná a případně o jakou činnost se jedná,
- příjmy OP,
- výdaje OP,
- počet řešených přestupků OP.

³⁵ Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii.

Mimo zmíněný dotazník jsou u některých OP použity také informace z jejich webových stránek.

Současně byly dotazovány formou dotazníku také obecní, městské úřady a magistráty na loňské příjmy a výdaje obcí, měst a statutárních měst, neboť jen málo z těchto obcí má již zpracovaný a uveřejněný závěrečný účet za rok 2012. Obce mají povinnost schválit závěrečný účet nejpozději do 30. 6. a většina dotazovaných obcí využívá tuto lhůtu.

V MS kraji existuje 6 okresů – Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava – město. Na dotazník odpovědělo celkem 18 obcí (tzn., že návratnost dotazníků je větší než 50 %), přesněji se jedná o 14 měst a 4 statutární města. Okres Bruntál je zastoupen 3 městy, Frýdek-Místek 2 městy a 1 statutárním městem, Karviná 1 městem a 2 statutárními městy, Nový Jičín 6 městy a Opava 2 městy a 1 statutárním městem.

Pro účely této práce byly obce rozčleněny dle kritéria počtu obyvatel do 3 skupin:

- do 10 000 obyvatel (8 obcí),
- 10 001 – 30 000 obyvatel (5 obcí),
- nad 30 000 obyvatel (5 obcí).

Údaje o počtu obyvatel všech obcí jsou získány z databáze Českého statistického úřadu a jedná se o data k 1. 1. 2012.³⁶

3.2 Obce s počtem obyvatel do 10 000

3.2.1 Bílovec

Rok založení města není přesně známý, ale předpokládá se, že se to událo v období mezi lety 1293 - 1324. Město vzniklo na návrší zvaném Městský kopec na břehu řeky Bílovky v okrese Nový Jičín. Město s rozlohou 38,82 km² je složeno ze 7 místních částí. Jmenovitě se jedná o následující – Bílovec, Bravinné, Lhotka, Lubojaty, Ohrada, Stará Ves a Výškovice. Co do počtu obyvatel je to menší město, obývá ho 7 558 obyvatel.³⁷

³⁶ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2012, on-line.

³⁷ BÍLOVEC, Město, on-line.

Městské zastupitelstvo v Bílovci se rozhodlo v roce 1992 založit městskou policii prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 3. MP disponuje deseti zaměstnanci, z toho 9 strážníky. Po sepsání veřejnoprávních smluv se město Bílovec zavázalo, že MP bude vykonávat činnost také v obci Velké Albrechtice a v obci Bílov. V loňském roce městská policie řešila a zaznamenala 770 přestupků.

3.2.2 Jablunkov

Město Jablunkov leží na ploše 10,39 km² na soutoku řek Olše a Lomné v okrese Frýdek-Místek a je to nejvýchodnější město České republiky. Pro Jablunkov je typická polská menšina, jejíž podíl na celkovém národnostním složení k 1. 1. 2011 činil 23 %. První zdokumentovaná zmínka o městě pochází z roku 1435. Počtem obyvatel se Jablunkov řadí mezi poměrně malá města, neboť dle Českého statistického úřadu k 1. 1. 2012 byla četnost jeho obyvatel 5 759, z toho většina žen.³⁸

Městská policie byla zřízena k 1. 5. 1992 na základě obecně závazné vyhlášky (OZV) města. V současnosti má Jablunkov 9 strážníků a 1 dalšího zaměstnance. Činnost vykonává pouze pro své území. V roce 2012 bylo zaevidováno celkem 1 044 řešených přestupků, z toho 702 přestupků v dopravě (celkem uloženo 309 blokových pokut v celkové hodnotě 89 900 Kč).

3.2.3 Odry

Město Odry je položeno v malebném údolí Oderské kotliny na horním toku řeky Odry. První zmínka o městě s původním názvem Vyhnanov pochází z roku 1234. Historické jádro města bylo označeno jako městská památková zóna. Město náleží do okresu Nový Jičín a počet obyvatel je 7 423 s opětovnou většinou žen. Odry jsou značně členěny, mají totiž ještě dalších 8 místních částí – Dobešov, Kamenka, Klokočůvek, Loučky, Pohoř, Tošovice, Veselí a Vítovka. Rozloha činí 74,08 km².³⁹

Město zřídilo MP dne 1. 9. 2008 prostřednictvím obecně závazné vyhlášky č. 2/2008, ale činnost MP zahájila 1. 4. 2009. Odry mají rovněž jako město Jablunkov 9 strážníků městské

³⁸ JABLUNKOV, Současnost města, on-line.

³⁹ ODRY, Historie, on-line.

policie, ale žádného dalšího zaměstnance a v minulém roce MP zaznamenala celkem 778 přestupků (z toho 167 narušování veřejného pořádku, 98 pořádek ve státní správě a samosprávě, 28 narušování občanského soužití, 334 dopravní přestupky řidičů, 43 dopravní přestupky cyklistů, 56 alkoholismus a kuřáctví, 39 majetkové přestupky a ostatní). Domluvou bylo vyřešeno 514 přestupků, formou pokuty pak 198 (v celkové hodnotě 68 400 Kč), oznámením správnímu orgánu 66 a 14 přestupků bylo předáno z důvodu podezření Policii ČR. Za období roku 2012 se podařilo strážníkům odchytil celkem 53 zvířat, z toho 36 psů bylo umístěno do záchytné stanice a 17 psů předáno svým majitelům. Do protialkoholní záchytné stanice Opava strážníci odvezli 9 osob. Ze strany MP Odry bylo obvodnímu oddělení PČR předáno 14 případů podezření ze spáchání trestného činu.⁴⁰

3.2.4 Příbor

Příbor je město, které patří mezi jedno z nejstarších na severovýchodu Moravy. Rozkládá se na ploše 22,15 km² na obou březích řeky Lubiny v okrese Nový Jičín. Příbor je lemován podhůřím Beskydy s vyhlídkou na nedalekou Štramberskou Trúbu, Hukvaldy nebo Radhošť. Založení města je datováno rokem 1251. Počet obyvatel se rovná 8 642, z toho je 4 240 obyvatel mužského pohlaví. Město se člení na 3 místní části – Příbor, Hájev a Prchalov.⁴¹

Městská policie byla založena obecně závaznou vyhláškou č. 2/1999 a začala fungovat 8. 6. 1999. Personální zajištění činí 8 strážníků a 1 civilní zaměstnanec. MP evidovala minulý rok 1 759 přestupků, což je srovnatelné s rokem 2011, kdy bylo zaznamenáno 1 758 přestupků. V souvislosti s přestupky proběhly 2 převozy osob na protialkoholní záchytnou stanici ve Frýdku-Místku.

Přestupky dle zákonů a podstaty:

- § 125c, zák. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích – 1 428,
- § 30, zák. 200/1990 Sb., o přestupcích (na úseku ochrany před alkoholem a jinými toxikomaniemi) – 19,
- § 46/2, zák. 200/1992 Sb., o přestupcích (porušení OZV města) – 153,

⁴⁰ ODRY, Zprávy o činnosti městské policie Odry a statistika, on-line.

⁴¹ PŘÍBOR, O městě, on-line.

- §47, zák. 200/1992 Sb., o přestupcích (proti veřejnému pořádku) – 104,
- §49, zák. 200/1992 Sb., o přestupcích (proti občanskému soužití) – 18,
- §50, zák. 200/1992 Sb., o přestupcích (proti majetku) – 35.

Přestupků řešených v blokovém řízení bylo 607, což činilo 274 900 Kč. Spolupráce MP Příbor s PČR je na vysoké úrovni, v minulém roce byla MP požádána ze strany PČR o spolupráci v 39 případech.⁴²

3.2.5 Rýmařov

Podhorské město Rýmařov získalo statut města v roce 1406, ale písemná zmínka o obci pochází již z roku 1351. Toto město s 8 609 obyvateli a rozlohou 60,73 km² náleží do okresu Bruntál. Zajímavostí je, že Rýmařovsko patří k nejvíce deštivým místům České republiky, a to vlivem své polohy. Celkem má Rýmařov 7 částí. Mimo stejnojmennou část Rýmařov dále ještě také Edrovice, Harrachov, Jamartice, Janovice, Ondřejov a Stránské.⁴³

Dle vyplněného dotazníku má město Rýmařov pouze 2 strážníky městské policie. MP uzavřela na základě veřejnoprávních smluv dohodu s 8 okolními obcemi o tom, že bude MP Rýmařov vykonávat činnost pro později zmíněné obce. Konkrétně se jedná o tyto obce: Horní město, Tvrdkov, Jiříkov, Břidličná, Malá Štáhle, Dolní Moravice, Malá Morávka a Stará Ves. Městská policie řešila minulým rokem 630 přestupků. Důležité je také zmínit, že městská policie byla zřízena obecně závaznou vyhláškou č. 7/1992.

3.2.6 Studénka

V současnosti patří Studénka mezi nejmladší města okresu Nový Jičín. Město se nachází v chráněné krajinné oblasti Poodří a obklopují ho především louky a rybníky. První písemná zmínka o Studénce se váže na rok 1436. Město vzniklo sloučením Studénky a Butovic v roce 1959. Nyní se Studénka skládá z 3 městských částí rozkládajících se na rozloze 30,91 km², a to ze zmíněných Butovic a Studénky a dále také Nové Horky. V tomto městě žije 9 984 obyvatel.⁴⁴

⁴² PŘÍBOR, Zpráva o bezpečnostní situaci, on-line.

⁴³ RÝMAŘOV, O městě Rýmařov, on-line.

⁴⁴ INFORMAČNÍ CENTRUM STUDÉNKA, O našem městě, on-line.

MP Studénka zřídilo město obecně závaznou vyhláškou v roce 1992. Dle vyplněného dotazníku a hodnotící zprávy městské policie zaznamenala MP v loňském roce 523 přestupků. Nejvíce zaznamenaných přestupků (210) bylo z oblasti dopravy. Mezi další oblasti patří přestupky proti veřejnému pořádku (115), proti majetku (114), proti pořádku ve věcech územní samosprávy (60), proti občanskému soužití (21) a přestupky na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi (3). V rámci těchto přestupků bylo uloženo 191 blokových pokut v celkové částce 68 100 Kč a 126 přestupků bylo postoupeno správnímu orgánu. MP Studénka například loni spolupracovala s obvodním oddělením PČR a společně řešili 157 událostí. Co se týče další činnosti, pak bylo provedeno 54 odchytů psů a strážníci zadrželi 10 podezřelých pachatelů trestných činů. Celkově má MP Studénka 14 zaměstnanců, z toho 10 strážníků.⁴⁵

3.2.7 Štramberk

Štramberk lze považovat za horské město v centru Štramberké vrchoviny nacházející se v okrese Nový Jičín. Město bylo založeno 4. 12. 1359 a rozlohou 9,33 km² se stává nejmenším městem v této práci. Rovněž se jedná o nejmenší město práce co do počtu obyvatel (3 385). Významný a známý je Štramberk především hradem Štramberk, který je často navštěvovanou památkou. Typické pro toto město jsou tzv. Štramberké uši, což je perníkový cukrářský výrobek.⁴⁶

Obdobně jako v Rýmařově má i Štramberk pouze 2 strážníky MP a žádného civilního zaměstnance, ale na rozdíl od Rýmařova neuzavřela MP Štramberk s žádnou obcí veřejnoprávní smlouvu. MP vybrala na dopravních přestupcích formou 210 pokut 66 100 Kč a dalších 3 200 Kč na ostatních přestupcích. Veškerých dopravních přestupků evidovaných městskou policií bylo 822. MP provedla 38 odchytů volně pobíhajících psů, kteří byli buď umístěni do útulku ve Vlčovicích, nebo navraceni svým majitelům. Úkolem strážníků také bývá u problémových jedinců doručování písemných obsílek do vlastních rukou a vloni měla MP na starost 121 takových případů.⁴⁷

⁴⁵ STUDÉNKA, Hodnotící zprávy MěP, on-line.

⁴⁶ ŠTRAMBERK, Město, on-line.

⁴⁷ ŠTRAMBERK, Zpráva o činnosti strážníků Městské policie Štramberk v roce 2012, on-line.

3.2.8 Vítkov

Vítkov se rozprostírá v terénu Vítkovské vrchoviny na úpatí Nízkého Jeseníku na rozloze 55,03 km². Okolí je rozčleněno údolími řek Moravice a Odry. Vítkov je proslulý mnoha turistickými cestami. Město se řadí do okresu Opava a počet obyvatel činí 5 981. Vůbec první písemná zmínka o městě pochází z roku 1301. Vítkov má ještě dalších 7 částí. Jmenovitě se jedná o: Jelenice, Klokočov, Lhotka u Vítkova, Nové Těchanovice, Podhradí, Prostřední dvůr a Zálužné.⁴⁸

MP Vítkov byla zřízena OZV č. 1 v dubnu roku 1992. Dle veřejnoprávní smlouvy vykonává MP Vítkov činnost pro obec Čermná ve Slezsku. Městská policie disponuje 7 strážníky, kteří v roce 2012 zaznamenali celkem 618 přestupků. Z těchto přestupků tvoří téměř 70 % přestupky v dopravě, 2,5 % podezření ze spáchání trestného činu a 0,5 % správních deliktů. V blokovém řízení bylo uloženo 169 pokut v hodnotě 46 800 Kč, přičemž 59 % zaplatili lidé na místě, dalších 41 % nezaplacených pokut bylo buď uhrazeno později, nebo se v současnosti stále vymáhá.⁴⁹

3.2.9 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí

Tab. 3.1 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí do 10 000 obyvatel

Obec / Příjmy a výdaje	Příjmy OP	Výdaje OP	Příjmy obce	Výdaje obce	Podíl příjmů OP na výdajích OP	Podíl výdajů OP na výdajích obce
Bílovec	288 000	4 264 000	163 946 000	154 400 000	6,8 %	2,8 %
Jablunkov	96 732	5 137 000	99 650 000	99 650 000	1,9 %	5,2 %
Odry	68 400	3 863 710	126 735 712	116 328 957	1,8 %	3,3 %
Příbor	274 900	3 655 000	158 792 000	184 362 000	7,5 %	2,0 %
Rýmařov	365 500	1 196 431	183 029 071	201 236 179	30,5 %	0,6 %
Studénka	68 100	5 972 901	128 527 158	131 664 503	1,1 %	4,5 %
Štramberk	69 300	1 003 483	63 669 477	64 562 745	6,9 %	1,6 %
Vítkov	55 556	2 984 913	108 781 683	112 169 361	1,9 %	2,7 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

⁴⁸ VÍTKOV, Základní informace o městě, on-line.

⁴⁹ VÍTKOV, Roční zpráva o činnosti MP Vítkov 2012, on-line.

Tato tabulka 3.1 vyjadřuje přehled celkových příjmů a výdajů obecních policií a obcí (do 10 000 obyvatel) za rok 2012. V tomto případě je velmi zajímavý podíl příjmů OP na výdajích OP, neboť město Rýmařov se výrazně odchyľuje od ostatních obcí. Jeho podíl příjmů na výdajích byl loni 30,5 %, přitom podíl ostatních sedmi obcí je v průměru necelá 4 %.

Podíl příjmů OP na celkových příjmech obce je zanedbatelný (průměrně je to asi 0,1 %), proto není v tabulce uveden.

Výdaje obecních policií na celkových výdajích obce se průměrně podílí přibližně 2,8 %. Nejvyšší podíl byl v minulém roce z těchto uvedených obcí ve městě Jablunkov a ve městě Studénka, naopak nejmenší podíl pak ve městě Rýmařov a Štramberk.

Z tabulky je patrné, že výdaje OP značně převyšují příjmy OP. Nejvýraznější rozdíl je ve městech Studénka, Odry, Jablunkov nebo Vítkov, nejmenší pak v již zmiňovaném Rýmařově.

Bylo by bezvýznamné hodnotit nejvyšší a nejnižší příjmy nebo výdaje, neboť tyto údaje zde nejsou přepočítány ke stejné jednotce, jakou může být například tisíc obyvatel nebo km². Touto problematikou se bude zabývat následující kapitola Srovnání vybraných obecních policií.

3.3 Obce s počtem obyvatel 10 001 – 30 000

3.3.1 Bohumín

Bohumín se nalézá v okrese Karviná na soutoku řeky Odry a Olše a má výhodnou pozici z toho důvodu, že se nachází na křižovatce železničních tratí. Město má rozlohu 31,03 km² a 21 897 obyvatel žijících v sedmi částech města – Nový Bohumín, Starý Bohumín, Pudlov, Vrbice, Skřečoň, Záblatí a Šunychl. Za nejstarší písemnou zmínku města je považována ta z roku 1256 o tehdejší vsi Bogun (dnešní Starý Bohumín). Bohumín je město s rozsáhlým průmyslem.⁵⁰

MP byla zřízena obecně závaznou vyhláškou zastupitelstva města 1. 4. 1992. Ve městě je k dispozici celkem 35 strážníků MP a 2 civilní zaměstnanci. V roce 2004 MP Bohumín

⁵⁰ BOHUMÍN, O městě, on-line.

uzavřela veřejnoprávní smlouvu s městem Rychvald, na základě které bude MP vykonávat úkoly také na jeho území. Loni museli strážníci řešit 3 233 přestupků, z toho 2 901 přímo v Bohumíně a 332 v Rychvaldu. Nově od roku 2013 slouží MP také v obci Dolní Lutyně dle veřejnoprávní smlouvy. Zde lze nahlédnout na ukázkou veřejnoprávní smlouvy – konkrétně se jedná o smlouvu uzavřenou mezi městy Bohumín a Rychvald: http://www.mesto-bohumin.cz/data/verejnopravni_smlouvy/vps_rychvald_mestska_policie.pdf.⁵¹

3.3.2 Bruntál

Okresní město bylo pravděpodobně založeno roku 1213 a poprvé bylo zmiňováno v tzv. Uničovské listině z roku 1223. Město Bruntál leží na historické zemské hranici Moravy a Slezska na ploše 29,35 km². Historické jádro města včetně Bruntalského zámku s parkem se stalo městskou památkovou zónou. Toto město obývá 16 992 obyvatel. Součástí Bruntálu jsou části Kunov a Karlovec.⁵²

MP byla zřízena OZV zastupitelstva města č. 3 z roku 1992. Úkoly městské policie vykonává 19 strážníků, kteří na základě veřejnoprávních smluv vykonávají činnost také pro jiné obce. Pro obce Horní Benešov, Staré Heřminovy a Roudno provádí MP odchyt psů. Pro obce Milotice nad Opavou a Nová pláň řeší MP rovněž odchyt psů, ale zároveň také otázky veřejného pořádku. V minulém roce strážníci museli řešit dohromady 3 186 událostí a pokutovali 1 812 občanů.

3.3.3 Hlučín

Město založil král Přemysl Otakar II. kolem roku 1256 a rozprostírá se na rozloze 21,14 km². Město ležící v Hlučínské pahorkatině s počtem obyvatel 14 122 v okrese Opava nabízí mnoho rekreačních možností. V minulosti bylo k městu připojováno mnoho obcí, ale v současnosti jsou jeho součástí Darkovičky a Bobrovníky.⁵³

Zřízení městské policie proběhlo na základě obecně závazné vyhlášky č. 13/1997. Na základě informací velitele městské policie v Hlučíně - minulý rok město zaznamenalo

⁵¹ BOHUMÍN, Veřejnoprávní smlouva, on-line.

⁵² BRUNTÁL, Historie města Bruntálu, on-line.

⁵³ HLUČÍN, Hlučín v kostce, on-line.

2 798 přestupků řešených městskými strážníky, jejichž počet je 15. Byly také uzavřeny 2 veřejnoprávní smlouvy, a to s obcí Kozmice a obcí Dobroslavice.

3.3.4 Krnov

Krnov se nachází na soutoku řeky Opavy s Opavicí v podhůří Nízkého Jeseníku v okrese Bruntál. Krnov s počtem obyvatel 24 658 je průmyslově-zemědělské orientované město. Vůbec první zmínka o městě byla zaznamenána ve 13. století, konkrétně v roce 1240. Krnov je známý například tím, že zde sídlí výrobce nealkoholických nápojů Kofola. Části města jsou 3 a nazývají se Pod Bezručovým vrchem, Pod Cvilínem, Krásné Loučky na celkové rozloze 44,30 km².⁵⁴

MP Krnov vznikla po schválení OZV č. 8/2003. Dále je na stránkách města uvedeno, že strážníci minulým rokem museli řešit 850 přestupků, při kterých získali na pokutách 171 200 Kč. Činnost MP velmi často zahrnovala odchyt psů, kterých bylo dohromady 83 a 46 z těchto psů skončilo v útulku a zbylých 37 se vrátilo ke svým majitelům. V pracovním poměru k MP bylo celkem 27 osob, z toho 26 strážníků.⁵⁵

3.3.5 Nový Jičín

Nejstarší zmínka o městě je z roku 1313 od krále Jana Lucemburského v souvislosti s vybíráním cla a mýta městem. Okresní město je složeno z 6 částí – Nový Jičín, Loučka, Žilina, Straník, Kojetín a Bludovice. Velký význam pro město nese ocenění za Historické město roku 2001. K 1. 1. 2012 měl Nový Jičín 23 867 obyvatel a rozloha činí 36,52 km².⁵⁶

Zřízení MP se odkazuje na OZV č. 6/1992. Nový Jičín uzavřel celkem 11 veřejnoprávních smluv s obcemi Bernartice nad Odrou, Hladké Životice, Hodslavice, Hostašovice, Kunín, Libhošť, Mořkov, Rybí, Suchdol nad Odrou, Šenov u Nového Jičína a Životice u Nového Jičína v oblasti odchytu psů městskou policií Nový Jičín. MP disponuje 31 strážníky a 1 civilním zaměstnancem. Strážníci loni zasahovali u 4 577 přestupků a na blokových pokutách vybrali 915 900 Kč.

⁵⁴ KRNOV, Charakteristika města Krnova, on-line.

⁵⁵ KRNOV, Městská policie Krnov bilancovala rok 2012, on-line.

⁵⁶ NOVÝ JIČÍN, Informace o městě, on-line.

3.3.6 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí

Tab. 3.2 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí od 10 001 – 30 000 obyvatel

Obec / Příjmy a výdaje	Příjmy OP	Výdaje OP	Příjmy obce	Výdaje obce	Podíl příjmů OP na výdajích OP	Podíl výdajů OP na výdajích obce
Bohumín	1 070 000	22 049 000	563 938 000	581 350 000	4,9 %	3,8 %
Bruntál	605 000	9 429 068	322 444 080	301 409 232	6,4 %	3,1 %
Hlučín	744 828	6 772 733	264 367 000	223 301 600	11,0 %	3,0 %
Krnov	599 133	14 031 329	439 644 415	422 552 999	4,3 %	3,3 %
Nový Jičín	915 900	14 691 941	540 727 615	534 316 625	6,2 %	2,7 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Vypracovaná tabulka 3.2 má za úkol zachytit celkové zjištěné příjmy a výdaje jak obecních policií, tak i obcí samotných. U této skupiny obcí (10 001 – 30 000 obyvatel) se opět vyskytuje odchylka, a to v podílu příjmů OP na výdajích OP. Odchylka byla zaznamenána u města Hlučín, kdy příjmy OP dosahují po zaokrouhlení asi 11 % výdajů OP, což je oproti ostatním městům nadprůměr.

Co se týče podílu výdajů OP na výdajích obce, vypočítané hodnoty se od sebe ani od průměru mnoho neliší a pohybují se od 2,7 % do 3,8 %.

V rámci porovnání příjmů a výdajů obcí lze konstatovat, že Bohumín je jediných městem (z těchto zmíněných 5 měst), ve kterém převyšují výdaje nad příjmy, a sice o 17 412 000 Kč. V ostatních městech je to opačně a příjmy převyšují výdaje.

3.4 Obce s počtem obyvatel nad 30 000

3.4.1 Frýdek-Místek

Frýdek-Místek je statutární a zároveň okresní město (od 1. 7. 2006) ležící na středním toku řeky Ostravice na ploše 51,56 km² s počtem 57 747 obyvatel. K městu náleží části Lysůvky, Lískovec, Chlebovice, Zelinkovice a Skalice. Původně bylo město tvořeno dvěma městy, a to

moravský Místek a slezský Frýdek a ke sloučení měst došlo v roce 1943. Písemné prameny dokazují existenci původních obcí již ve 13. století.⁵⁷

Městská policie Frýdek-Místek byla zřízena obecně závaznou vyhláškou č. 1/92 ze dne 3. března 1992. Protože je to město s velkým počtem obyvatel, je třeba dostatečný počet strážníků (55) a ostatních zaměstnanců (4). Frýdecko-Místecká městská policie vykonává činnost pro město Paskov podle uzavřené veřejnoprávní smlouvy. Strážníci loni konali svou povinnost u 10 621 přestupků. Na webových stránkách města jsou k dispozici informace a poplatky MP ohledně životních situací jako:

- odtah vozidla - zahájený odtah 900 Kč, dokončený odtah 1 500 Kč,
- zablokování vozidla technickým prostředkem - možnost uložení blokové pokuty do 2 000 Kč, možnost uložení pokuty ve správním řízení do 2 500 Kč,
- odchyt psa – odchycená zvířata se přepravují do Útulku pro psy v Sedlístích.⁵⁸

3.4.2 Havířov

Havířov je také jako Frýdek-Místek statutárním městem (od roku 1990) se 78 503 obyvateli a rozlohou 32,08 km². Havířov vznikl v ostravsko-karvinské průmyslové oblasti v podhůří Beskyd, především z důvodu potřeby zajistit byty pro pracovníky hutí a dolů. Havířov patří do okresu Karviná, je to jedno z nejmladších měst České republiky a městem bylo prohlášeno v roce 1955. Po správní stránce je město složeno z 8 částí: Město, Šumbark, Podlesí, Životice, Bludovice, Prostřední Suchá, Dolní Suchá a Dolní Datyně (do roku 1990 byla částí města také Horní Suchá).⁵⁹

Statutární město Havířov zřídilo městskou policii obecně závaznou vyhláškou zastupitelstva. Útvar pořádkové služby, který vznikl 11. 7. 1991, byl první formou městské policie v Havířově. V pracovně-právním poměru má město 113 strážníků a 6 civilních zaměstnanců městské policie. Loni strážníci odhalili celkem 22 047 přestupků, z nichž skoro 87 % bylo vyřešeno na místě, a zbývající byly oznámeny k dalšímu řešení správnímu orgánu. Na účtu Magistrátu města Havířova přibýlo 1 335 983 Kč vlivem vybraných blokových pokut

⁵⁷ FRÝDEK-MÍSTEK, Informace o městě, on-line.

⁵⁸ FRÝDEK-MÍSTEK, Městská policie – životní situace, on-line.

⁵⁹ HAVÍŘOV, Základní údaje, on-line.

městskou policií a 65 500 Kč z poplatků za montáž a demontáž technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla. I v tomto městě se strážníci nejvíce činili u přestupků v dopravě.⁶⁰

3.4.3 Karviná

Statutární a okresní město Karviná se rozprostírá na severním okraji předhůří Beskyd v údolí řeky Olše. Statutárním městem se Karviná stala v roce 2002. První zmínka o městě sahá až do roku 1268, kdy se kníže Vladislav zmiňuje o tomto městě ve své listině. Rozloha Karviné je 57,52 km². Sídlní strukturu města tvoří celkem 9 částí (Fryštát, Doly, Lázně Darkov, Ráj, Staré Město, Nové Město, Mizerov, Hranice a Louky), které obývá celkem 58 833 obyvatel. Karviná je proslulá lázněmi Darkov, které jsou zaměřené na léčbu pohybového ústrojí.⁶¹

Dnem 27. března roku 1992 schvaluje zastupitelstvo města obecně závaznou vyhlášku o městské policii. Vzhledem k velikosti města, má Karviná potřebný počet zaměstnanců MP, jedná se o 71 strážníků a 20 dalších zaměstnanců včetně 10 asistentů prevence kriminality. Strážníci loni zaznamenali 6 200 přestupků.

3.4.4 Opava

V roce 1990 se Opava stala statutárním městem a je současně také městem okresním. Opava leží na řece Opavě v Poopavské nížině ohraničené výběžky Nízkého Jeseníku a svou rozlohou 90,61 km² je největším zkoumaným městem této práce. První písemná zpráva o osadě pochází z roku 1195. Počet obyvatel činí téměř 60 000, přesněji 58 281. Opavu lze rozčlenit na městské části Komárov, Malé Hoštice, Milostovice, Podvihov, Suché Lazce, Vávrovice, Vlaštovičky a Zlatníky.⁶²

Jako v ostatních obcích (městech) byla městská policie v Opavě zřízena obecně závaznou vyhláškou zastupitelstva města, a to z roku 1992. Opava zaměstnává 60 strážníků městské policie a 1 civilního zaměstnance městské policie. V roce 2012 město neuzavřelo žádnou veřejnoprávní smlouvu s jinou obcí, a tak MP vykonává činnost pouze ve svém městě a městských částech. Policie řešila dohromady 8 857 přestupků, z nichž byly uloženy sankce

⁶⁰ HAVÍŘOV, Vyhodnocení činnosti MP Havířov za rok 2012, on-line.

⁶¹ KARVINÁ, Město Karviná, on-line.

⁶² OPAVA, O městě, on-line.

ve výši 593 800 Kč. Co se týče výdajů obecní policie, pak došlo k úspoře na provozu v hodnotě 890 095 Kč (předpoklad byl 31 171 843 Kč a skutečnost 30 281 748 Kč).

3.4.5 Třinec

Třinec byl poprvé písemně zmíněn v roce 1444. Toto město, jímž protéká řeka Olše, patří dle správního členění do okresu Frýdek-Místek. Pro místní obyvatele i lidi z okolí mají velký význam Třinecké železárny (český výrobce ocelových dlouhých válcovaných výrobků), které poskytují mnoho pracovních míst. Město má celkem 13 částí – Dolní Líštná, Guty, Horní Líštná, Kanada, Karpentná, Kojkovice, Konská, Lyžbice, Nebory, Oldřichovice, Osůvky, Staré Město a Tyra. Třinec obývá 36 745 obyvatel na rozloze 85,37 km².⁶³

Městská policie Třinec byla zavedena dle obecně závazné vyhlášky zastupitelstva města. Město zaměstnává v městské policii Třinec celkem 42 osob, z toho 40 strážníků. Strážníci vykonávají činnost také pro obec Vendryni dle veřejnoprávní smlouvy. Minulým rokem bylo zaznamenáno 2 912 přestupků.

3.4.6 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí

Tab. 3.3 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí nad 30 000 obyvatel

Obec / Příjmy a výdaje	Příjmy OP	Výdaje OP	Příjmy obce	Výdaje obce	Podíl příjmů OP na výdajích OP	Podíl výdajů OP na výdajích obce
Frýdek-Místek	1 634 720	27 752 810	1 016 449 700	909 417 090	5,9 %	3,1 %
Havířov	2 192 000	70 229 050	1 892 801 040	1 990 207 800	3,1 %	3,5 %
Karviná	1 374 382	44 184 135	1 159 475 497	992 169 965	3,1 %	4,5 %
Opava	593 800	30 281 748	1 085 963 093	1 086 891 647	2,0 %	2,8 %
Třinec	395 000	2 009 000	698 465 900	569 937 100	19,7 %	0,4 %

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

I v této skupině (stejně jako v předešlých dvou skupinách) jsou příjmy OP oproti výdajům OP jen velmi malé. Z této tabulky 3.3, vyjadřující hospodaření obecních policií a obcí (nad 30 000 obyvatel) v loňském roce, jsou však patrné také znatelné rozdíly především v podílu

⁶³ TŘINEC, Základní informace, on-line.

příjmů OP na výdajích OP. Například ve statutárním městě Opava se příjmy OP podílely na výdajích OP pouze 2 %, kdežto ve městě Třinci byl tento podíl téměř 20 %.

Průměrné výdaje OP na výdajích obce byly vypočteny a zaokrouhleny na 2,8 %. Pod tímto průměrem se nachází pouze město Třinec s 0,4 %, průměru odpovídá statutární město Opava a nad průměrem jsou statutární města Frýdek-Místek s 3,1 %, Havířov s 3,5 % a Karviná se 4,5 %.

Z této skupiny ve statutárních městech Frýdek-Místek, Karviná a ve městě Třinec převyšují příjmy obce její výdaje. Například v Karviné činí rozdíl mezi příjmy statutárního města a jeho výdaji 167 305 532 Kč.

4 SROVNÁNÍ VYBRANÝCH OBECNÍCH POLICIÍ

Tato kapitola se zabývá srovnáním vybraných obecních policií a bylo tedy využito metody komparativní analýzy. Aby mohly být jednotlivé obecní policie srovnávány, je třeba data (příjmy a výdaje) přepočítat na stejnou zvolenou jednotku:

- na tisíc obyvatel,
- na 1 zaměstnance OP,
- na km² (rozloha obce, která zřídila OP).

V úvahu je brán pouze počet obyvatel obce, která zřídila OP. Počty obyvatel obcí, které uzavřely s danou obcí VPS nejsou započítány, neboť se ve většině případů jedná například pouze o odchyt psů, který není výdajově tak nákladný ve srovnání s jinými činnostmi. Jak bylo zmíněno v kapitole 3, data o počtu obyvatel jsou získány z databáze Českého statistického úřadu (ČSÚ).

U přepočtu na km² byla veškerá data o rozloze zjištěna rovněž z ČSÚ (také pouze rozloha obce, která zřídila OP), tentokrát ale z databáze Městská a obecní statistika, ve které lze vybírat dle krajů, dále dle okresů a obcí.⁶⁴

Příjmy a výdaje jsou přepočítány také na 1 zaměstnance OP. Tento přepočet byl upřednostněn oproti přepočtu na 1 strážníka, neboť všem zaměstnancům náleží mzda nebo spotřebovávají energie, což se projeví na výdajích OP.

Pouze pro zajímavost byly propočteny také příjmy a výdaje obce na tisíc obyvatel a na km².

4.1 Komparace příjmů

Příjmy obecní policie jsou současně příjmy obce. Mezi příjmy lze zařadit například:

- příjmy z vlastní správní činnosti (z pokut a poskytovaných služeb),
- výnosy z místních poplatků (např. poplatek za užívání veřejného prostranství),
- příjmy ze spravovaného majetku,

⁶⁴ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD, Městská a obecní statistika, on-line.

- peněžní dary.

4.1.1 Přepočtené příjmy OP a obcí

Následující tabulka zachycuje postupně ve sloupcích příjmy OP na tisíc obyvatel, na 1 zaměstnance OP, na km², a také příjmy obce na tisíc obyvatel a na km². Červeně jsou označeny 2 nejvyšší hodnoty příjmů v jednotlivých sloupcích a zelená barva slouží pro označení 2 nejnižších hodnot příjmů v jednotlivých sloupcích. Nejvyšší příjmy jak obcí, tak obecních policí se nacházejí ve všech třech skupinách, kdežto nejnižší příjmy jsou jasně zobrazeny pouze v první skupině a to ve všech porovnávaných oblastech.

Tab. 4.1 Přepočtené příjmy OP a obcí všech skupin

Přepočtené příjmy OP a obcí					
Obec	Příjmy OP			Příjmy obce	
	na tisíc obyvatel	na 1 zaměstnance OP	na km ²	na tisíc obyvatel	na km ²
Bílovec	38 105	28 800	7 419	21 691 717	4 223 235
Jablunkov	16 797	9 673	9 310	17 303 351	9 590 953
Odry	9 215	7 600	923	17 073 382	1 710 795
Příbor	31 810	30 544	12 411	18 374 450	7 168 939
Rýmařov	42 456	182 750	6 018	21 260 201	3 013 816
Studénka	6 821	4 864	2 203	12 873 313	4 158 109
Štramberk	20 473	34 650	7 428	18 809 299	6 824 167
Vítkov	9 289	7 937	1 010	18 187 875	1 976 771
Bohumín	48 865	28 919	34 483	25 754 122	18 173 961
Bruntál	35 605	31 842	20 613	18 976 229	10 986 170
Hlučín	52 742	49 655	35 233	18 720 224	12 505 535
Krnov	24 298	22 190	13 524	17 829 687	9 924 253
Nový Jičín	38 375	28 622	25 079	22 655 869	14 806 342
Frýdek-Místek	28 308	27 707	31 705	17 601 775	19 713 920
Havířov	27 922	18 420	68 329	24 111 194	59 002 526
Karviná	23 361	15 103	23 894	19 707 910	20 157 780
Opava	10 189	9 734	6 553	18 633 227	11 985 025
Třinec	10 750	9 405	4 627	19 008 461	8 181 632

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

První přepočet příjmů obecní policie byl proveden vzhledem k **tisíci obyvatelům**. Ve skupině obcí do 10 000 obyvatel má jednoznačně nejvyšší příjmy obecní policie Rýmařov se 42 456 Kč, druhé místo zaujímá OP Bílovec a třetí místo patří OP Příbor. Ve stejné skupině

má nejmenší příjmy policie Studénka – pouhých 6 821 Kč. Ve skupině od 10 001 do 30 000 obyvatel vede příjmově OP Hlučín a naopak OP Krnov má nejnižší. V poslední skupině jsou na tom velmi podobně OP Opava a Třinec (kolem 10 000 Kč na tisíc obyvatel) a dále také OP Havířov a Frýdek-Místek (okolo 28 000 Kč na tisíc obyvatel).

Druhý přepoččet byl realizován jako příjmy OP **na 1 zaměstnance obecní policie**. Úplně největšími příjmy na zaměstnance ze všech skupin loni disponovala OP Rýmařov, což je způsobeno především poměrně velkými příjmy a pouze 2 zaměstnanci OP. Ačkoliv v OP Štramberk mají také pouze 2 zaměstnance, příjmy OP nejsou tak vysoké, a proto ani příjmy na zaměstnance nedosahují takové výšky. Když se provede srovnání nejvyšších příjmů OP Rýmařov s nejnižšími příjmy OP Studénka, pak vychází, že OP Rýmařov má téměř 38 x vyšší příjmy na zaměstnance než OP Studénka. Za první skupinu je na tom tedy nejlépe zmíněná OP Rýmařov, za druhou skupinu potom OP Hlučín a za třetí Frýdek-Místek.

Poslední veličinou, která byla zvolena za přepočítávací jednotku, je **km²**. V rámci první skupiny má nejnižší příjmy OP Odry, Vítkov a Studénka, s nejvyššími příjmy loni hospodařila OP Příbor, Jablunkov a Štramberk. Ve druhé skupině jsou poměrně vyrovnané OP Hlučín a Bohumín. Velké výkyvy však po přepočtu nastaly ve třetí skupině. Zatímco OP Havířov měla v loňském roce 68 329 Kč na km², OP Třinec pouhých 4 627 Kč na km². Takový značný rozdíl je způsobený především tím, že OP Havířov měla loni dosti vysoké příjmy (přes 2,1 mil. Kč) a rozloha činí pouze kolem 32 km². Kdežto v Třinci byly příjmy OP nízké ve výši necelých 400 tis. Kč a rozloha je velká (okolo 85 km²).

V souhrnu lze říci, že co se týče příjmů OP, byly na tom nejlépe tyto OP:

- příjmy na tisíc obyvatel: Hlučín, Bohumín,
- příjmy na 1 zaměstnance OP: Rýmařov, Hlučín,
- příjmy na km²: Havířov, Hlučín.

Nejnižších příjmů ve všech kategoriích dosahovaly obecní policie 1. skupiny. V přepočtu na tisíc obyvatel OP Studénka a Odry, v přepočtu na 1 zaměstnance OP taktéž OP Studénka a Odry a v přepočtu na km² OP Odry a Vítkov.

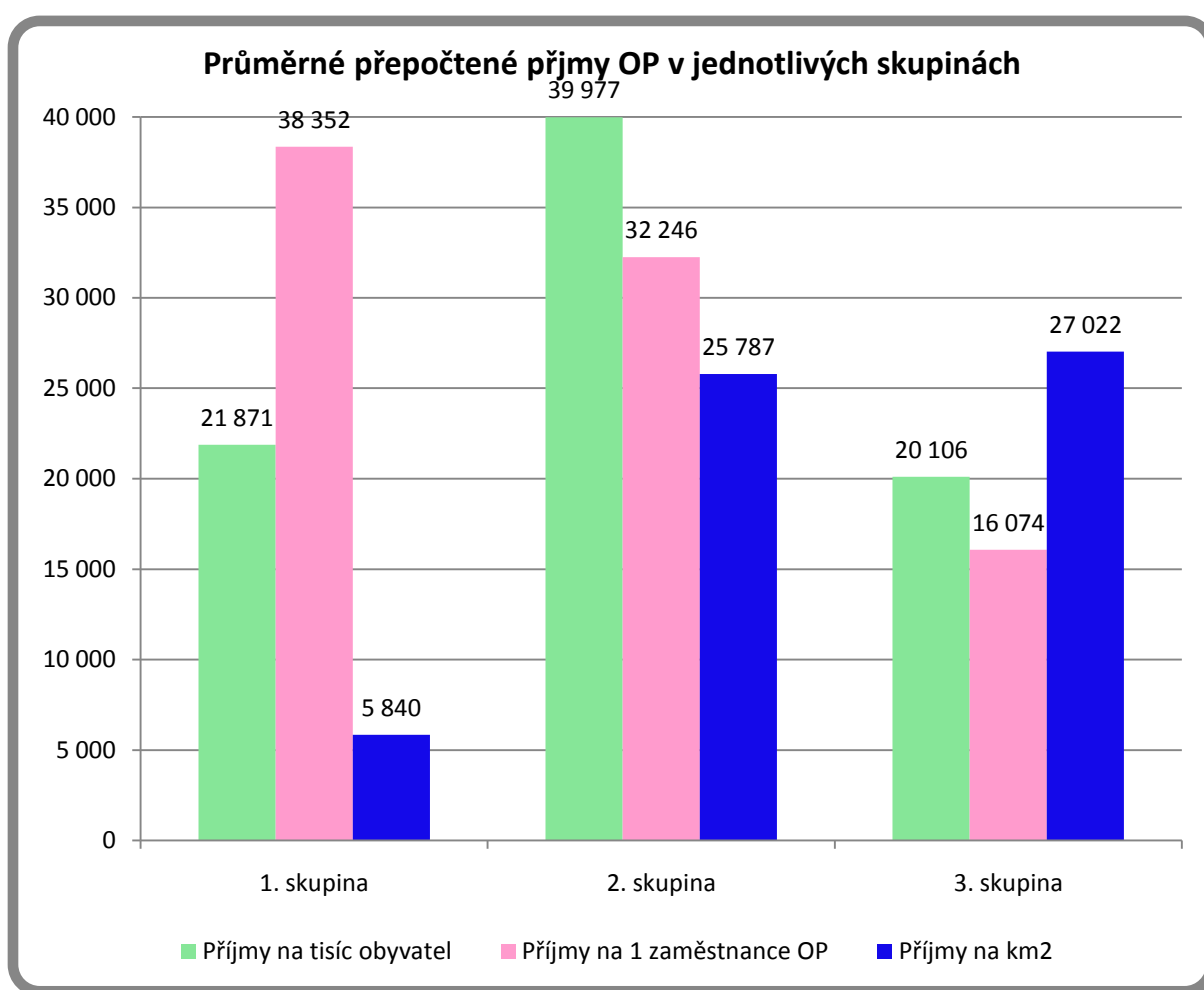
V tabulce 4.1 jsou zobrazeny rovněž příjmy obce na tisíc obyvatel a na km². Ze všech sledovaných obcí přesáhly hranici příjmů 20 mil. Kč na tisíc obyvatel tato města: Bohumín,

Havířov, Nový Jičín, Bílovec a Rýmařov. Ve srovnání obcí na km² vévodí opět Havířov nebo také Karviná, Frýdek-Místek a Bohumín.

4.1.2 Průměrné přepočtené příjmy OP v jednotlivých skupinách

Tato část práce je zaměřena pouze na příjmy obecních policií a nikoliv na příjmy obcí. Jednotlivé příjmy na tisíc obyvatel, na 1 zaměstnance OP a na km² ve skupinách jsou zprůměrovány.

Graf 4.1 Průměrné přepočtené příjmy OP v jednotlivých skupinách

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Graf 4.1 vyjadřuje znázornění průměrných přepočítaných příjmů obecních policií. Z grafu je zřejmé, že příjmy na tisíc obyvatel jsou nejvyšší ve 2. skupině, průměrově činí příjmy sledovaných OP pěti měst téměř 40 000 Kč, příjmy ostatních dvou skupin ve stejné kategorii

jsou téměř 2x nižší. Avšak příjmy OP na 1 zaměstnance jsou nejvyšší v 1. skupině – jedná se o průměrnou částku 38 352 Kč. Zvláštností je, že i nejvyšší příjmy OP na km² byly zjištěny opět v jiné skupině, a to ve skupině 3 (27 022 Kč). Ovšem v těsném závěsu je i druhá skupina s částkou 25 787 Kč/km².

Vzestupný charakter dle skupin (v pořadí 1., 2. a 3.) lze tedy pozorovat u příjmů OP na km², vyšší příjmy OP byly vyznačovány u větších obcí (dle počtu obyvatel). A opačně sestupný charakter dle skupin lze pozorovat u příjmů OP na 1 zaměstnance OP, kde lze říci, že čím je větší obec dle počtu obyvatel, tím jsou menší průměrné příjmy obecní policie na 1 zaměstnance OP.

4.2 Komparace výdajů

Výdaje obecní policie jsou součástí výdajů obce. Do výdajů obecní policie lze zahrnout například:

- výdaje na platy a pojistné,
- nákup materiálu, energií, paliv, vody,
- nákup služeb,
- úhrada úroků z přijatých půjček a úvěrů,
- nákup dlouhodobého hmotného (např. budovy, automobily, přístroje,...) a nehmotného majetku (např. software).

4.2.1 Přepočtené výdaje OP a obcí

Následující tabulka zachycuje postupně ve sloupcích výdaje OP na tisíc obyvatel, na 1 zaměstnance OP, na km², a také výdaje obce na tisíc obyvatel a na km². Červeně jsou vyznačeny 2 nejvyšší hodnoty výdajů v jednotlivých sloupcích a zelené označení je použito pro 2 nejnižší hodnoty výdajů v jednotlivých sloupcích. Zatímco nejvyšší hodnoty obecních policií jsou zastoupeny ve všech skupinách, nejnižší hodnoty jsou pouze v první a třetí skupině, přičemž ve třetí skupině je to vždy v případě obecní policie Třinec.

Tab. 4.2 Přepočtené výdaje OP a obcí všech skupin

Přepočtené výdaje OP a obcí (v tis. Kč)					
Obec	Výdaje OP			Výdaje obce	
	na tisíc obyvatel	na 1 zaměstnance OP	na km ²	na tisíc obyvatel	na km ²
Bílovec	564,2	426,4	109,8	20 428,7	3 977,3
Jablunkov	892,0	513,7	494,4	17 303,4	9 591,0
Odry	520,5	429,3	52,2	15 671,4	1 570,3
Příbor	422,9	406,1	165,0	21 333,3	8 323,3
Rýmařov	139,0	598,2	19,7	23 375,1	3 313,6
Studénka	598,3	426,6	193,2	13 187,6	4 259,6
Štramberk	296,5	501,7	107,6	19 073,2	6 919,9
Vítkov	499,1	426,4	54,2	18 754,3	2 038,3
Bohumín	1 006,9	595,9	710,6	26 549,3	18 735,1
Bruntál	554,9	496,3	321,3	17 738,3	10 269,5
Hlučín	479,6	451,5	320,4	15 812,3	10 563,0
Krnov	569,0	519,7	316,7	17 136,6	9 538,4
Nový Jičín	615,6	459,1	402,3	22 387,3	14 630,8
Frýdek-Místek	480,6	470,4	538,3	15 748,3	17 638,0
Havířov	894,6	590,2	2 189,2	25 352,0	62 038,9
Karviná	751,0	485,5	768,2	16 864,2	17 249,1
Opava	519,6	496,4	334,2	18 649,2	11 995,3
Třinec	54,7	47,8	23,5	15 510,6	6 676,1

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Vzhledem k **tisíci obyvatelům** byly výdaje obecní policie dle tabulky 4.2 nejvyšší v rámci první skupiny ve městě Jablunkov, Studénka a Bílovec. Ve druhé skupině dosahuje jednoznačně nejvyšších výdajů OP Bohumín, která má téměř 2x vyšší výdaje oproti ostatním městům druhé skupiny a která má nejvyšší výdaje ze všech 18 obecních policií. Ve třetí skupině je zajímavé, že OP Třinec má oproti statutárním městům ze skupiny mnohem menší výdaje. Například ve statutárním městě Havířov činily výdaje OP v loňském roce přibližně 894 600 Kč a výdaje OP Třince pouhých asi 54 700 Kč.

Výdaje OP **na 1 zaměstnance OP** ve všech skupinách se pohybují v rozmezí od 406,1 tis. Kč po 598,2 tis. Kč. Jedinou anomálií je OP v Třinci, jejíž výdaje na 1 zaměstnance OP činily jen 47,8 tis. Kč, a to proto, že celkové výdaje OP byly jen 2 009 000 Kč a zároveň OP Třinec disponuje 42 zaměstnanci.

Další sloupec tabulky je zaměřena na analýzu výdajů OP **na km²**. V první skupině jasně převládá obecní policie v Jablunkově s výdaji vyššími než 494 000 Kč a dle sestupného seřazení na tom byly OP v minulém roce následovně: Studénka, Příbor, Bílovec, Štramberk, Vítkov, Odry a Rýmařov. V OP zastupujících druhou skupinu měly nejvyšší výdaje OP Bohumín a Nový Jičín. Například výdajově největší OP Bohumín měla více než 2x větší výdaje oproti OP Bruntál, Hlučín a Krnov. Ve třetí skupině lze vidět velmi velké výkyvy ve výdajích na km². OP Havířov loni vydala přes 2 189 000 Kč, kdežto OP Třinec pouze kolem 23 500 Kč. Výdaje OP Frýdek-Místek činily asi 538 000 Kč, OP Karviná přes 768 000 Kč a OP Opava přibližně 334 000 Kč.

Souhrnně řečeno, jako nejnákladnější v rámci přepočtu na tisíc obyvatel se jeví obecní policie Bohumín a Havířov, z hlediska výdajů na 1 zaměstnance OP jsou to OP Rýmařov a Bohumín a z hlediska výdajů na km² pak opět OP Bohumín anebo Karviná. Nejmenší výdaje pak vykazovaly následující OP takto:

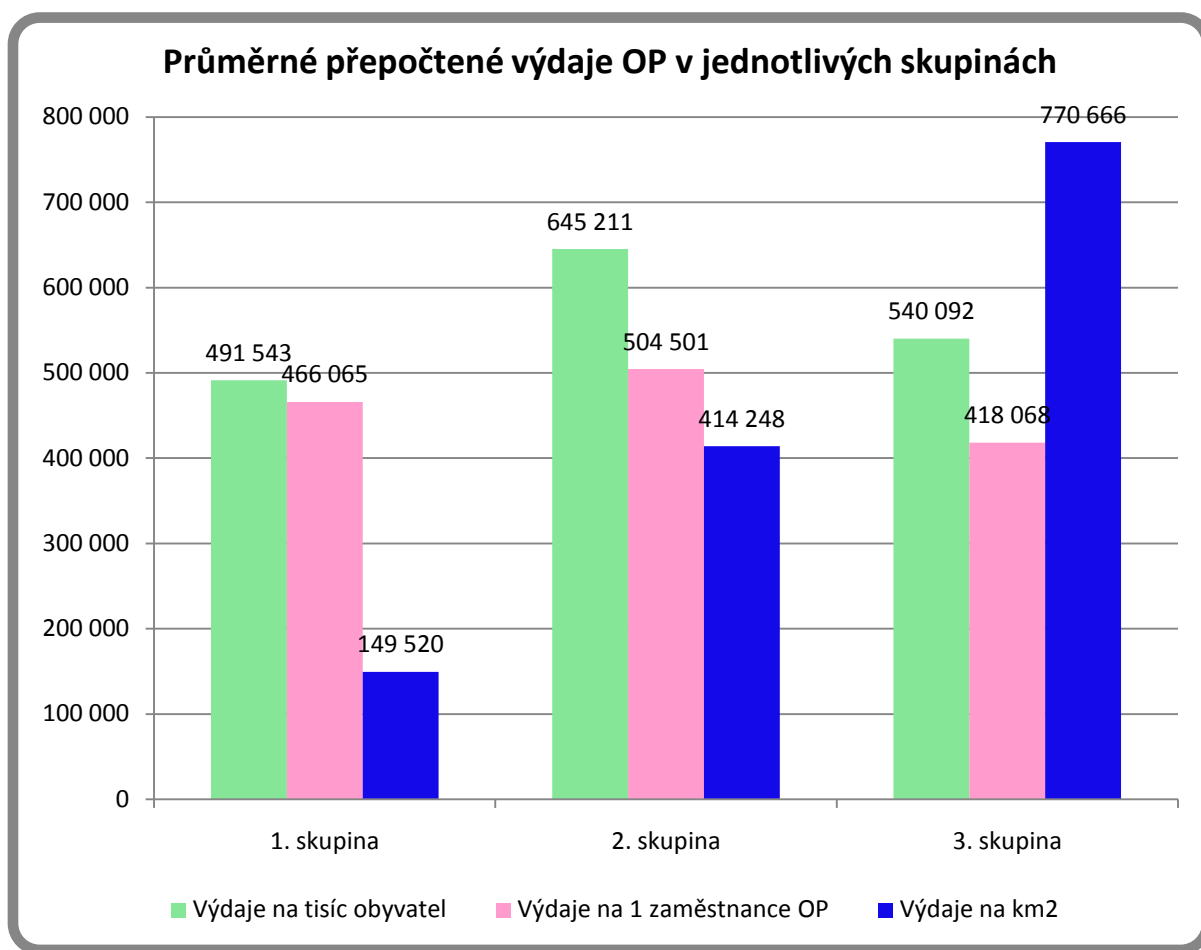
- výdaje na tisíc obyvatel: Třinec, Rýmařov,
- výdaje na 1 zaměstnance OP: Třinec, Příbor,
- výdaje na km²: Rýmařov, Třinec.

V posledních dvou sloupcích tabulky se nacházejí přepočítané výdaje obcí na tisíc obyvatel a na km². Ze všech srovnávaných obcí dosáhly nejvyšších výdajů na tisíc obyvatel obce Bohumín, Havířov, Rýmařov a Nový Jičín a nejnižších pak obce Studénka, Třinec, Odry, Frýdek-Místek a Hlučín. V přepočtu na km² se ukázaly nejvyšší výdaje v obcích Havířov (62 038,9 tis. Kč), Bohumín (18 735,1 tis. Kč) a Frýdek-Místek (17 638 tis. Kč). Lze spatřit také po jedné abnormalitě ve 2. a 3. skupině – hranici 10 milionů Kč nepřekročil ve druhé skupině pouze Krnov a ve třetí jen Třinec. V první skupině byly všechny obce pod hranicí 10 milionů Kč.

4.2.2 Průměrné přepočtené výdaje OP v jednotlivých skupinách

Tato část je orientována již pouze na výdaje obecních policií (bez výdajů obcí). Jednotlivé výdaje na tisíc obyvatel, na 1 zaměstnance OP a na km² ve skupinách jsou zprůměrovány.

Graf 4.2 Průměrné přepočtené výdaje OP v jednotlivých skupinách

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Graf 4.2 umožňuje nahlédnout na průměrné přepočtené výdaje OP v jednotlivých skupinách. Zeleně jsou vyznačeny výdaje na tisíc obyvatel, růžově výdaje na 1 zaměstnance OP a modře výdaje na km². Z grafu, který zahrnuje 3 skupiny obecních policí (dle počtu obyvatel obce), lze vypožorovat, že v případě výdajů na tisíc obyvatel nabývá nejvyšších hodnot 2. skupina (645 211 Kč), druhé místo připadá 3. skupině (540 092 Kč) a 1. skupina má výdaje nejnižší (491 543 Kč).

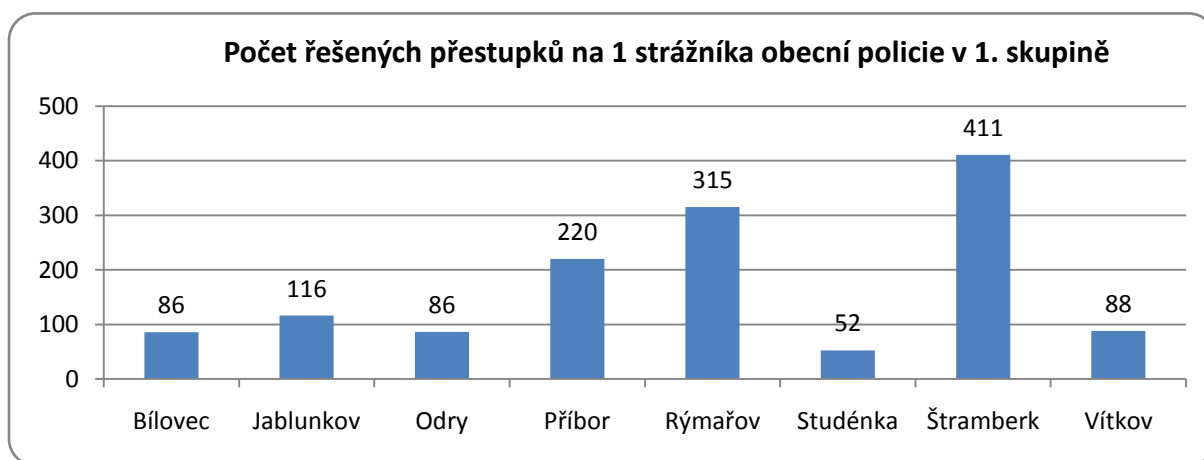
Stejně jako u výdajů na tisíc obyvatel nabývala nejvyšších hodnot 2. skupina, nabývá rovněž 2. skupina (obce 10 001 až 30 000 obyvatel) nejvyšších hodnot v průměrných výdajích na 1 zaměstnance obecní policie, částka se vyšplhala na 504 501 Kč. O něco nižší výdaje (466 065 Kč) má 1. skupina a ještě nižší výdaje 3. skupina (418 068 Kč).

Třetí porovnávanou veličinou jsou průměrné přepočtené výdaje na km². Stejně jako u příjmů skupin obecních policí na km², tak i zde lze vyzorovat narůstající tendenci u skupin s větším počtem obyvatel. Nejen že výdaje na km² narůstají s počtem obyvatel, ale také je zjevné, že rozdíly mezi skupinami jsou velice výrazné. Zatímco v 1. skupině nabývají výdaje hodnoty 149 520 Kč/km², výdaje ve 2. skupině jsou asi 2,8 x větší oproti skupině 1 a jejich hodnota je 414 248 Kč. Výdaje na km² ve třetí skupině převyšují výdaje první i druhé skupiny. V porovnání s první skupinou je převyšují o 621 146 Kč a v porovnání s druhou skupinou o celých 356 418 Kč.

4.3 Komparace řešených přestupků

V přepočtu přestupků nebyli bráni v úvahu všichni zaměstnanci obecní policie (ale jen strážníci), neboť do zaměstnanců jsou řazeni například také administrativní pracovníci, kteří přestupky přímo neřeší.

Graf 4.3 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie v 1. skupině

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

V první skupině připadá nejvíce přestupků na 1 strážníka v obecních policiích Štramberk s počtem 411 a Rýmařov s počtem 315, dále jsou to obecní policie Příbor, Jablunkov, Vítkov, shodně Bílovec a Odry a nejmenší počet přestupků na strážníka má OP Studénka. Rozdíl mezi nejvyšším počtem přestupků na strážníka ve Štramberku a nejmenším počtem ve Studénce činí neuvěřitelných 359 přestupků. Průměrný počet řešených přestupků za první skupinu na strážníka je přibližně 172.

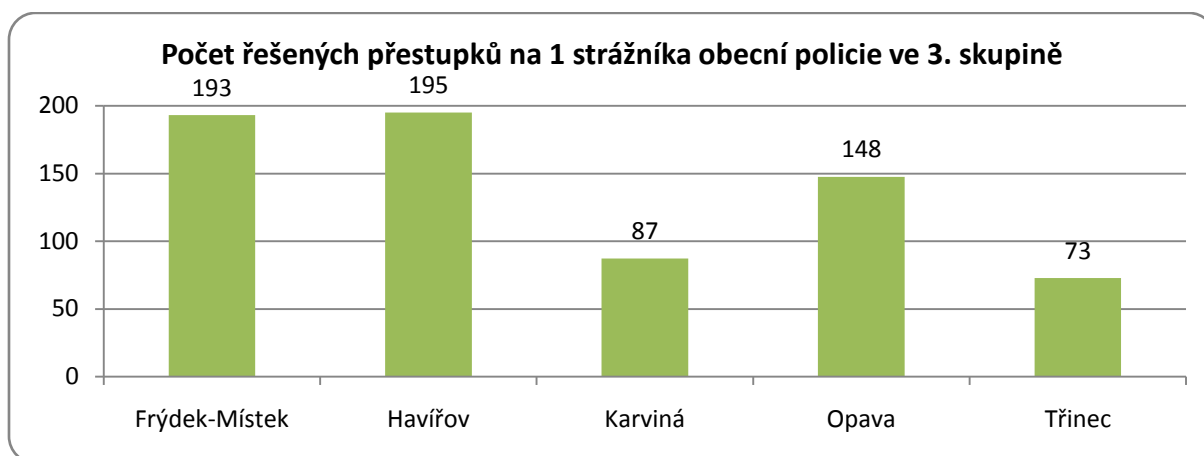
Graf 4.4 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie ve 2. skupině

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Celkem 15 strážníků obecní policie Hlučín loni řešilo celkem 2 798 přestupků, proto je počet řešených přestupků na strážníka přibližně 187. Menší počet přestupků připadajících na strážníka měly postupně obecní policie Bruntál, Nový Jičín, Bohumín a Krnov. Například v Hlučíně připadá na 1 strážníka o 154 přestupků více než v Krnově. Průměrný počet řešených přestupků za druhou skupinu na strážníka je přibližně 125.

Graf 4.5 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie ve 3. skupině

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

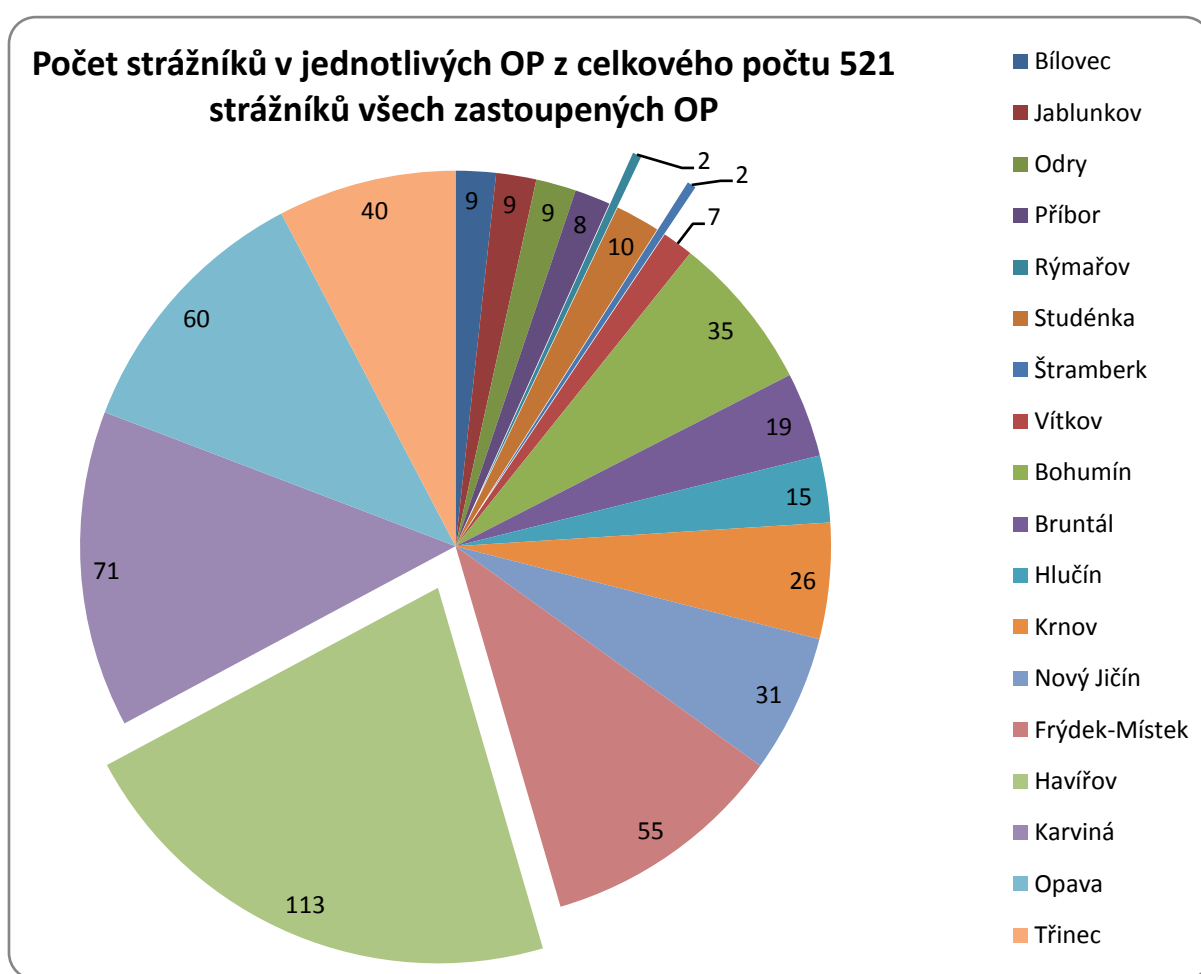
Poměrně vyrovnaný počet přestupků na strážníka byl v loňském roce v obecních policích Frýdek-Místek a Havířov (rozdíl 2 přestupky). Nejmenší počet přestupků na strážníka

zaznamenala OP Třinec s výsledkem 73 přestupků. Průměrný počet řešených přestupků za třetí skupinu na strážníka je přibližně 139.

Celkově loni ze všech skupin řešil 1 strážník nejvíce přestupků v obecní policii Štamberk (411) a nejméně v obecní policii Krnov (33). Souhrnně za všechny tři skupiny činí průměr 145 přestupků na 1 strážníka obecní policie.

4.4 Komparace strážníků

Graf 4.6 Počet strážníků v jednotlivých obecních policiích

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

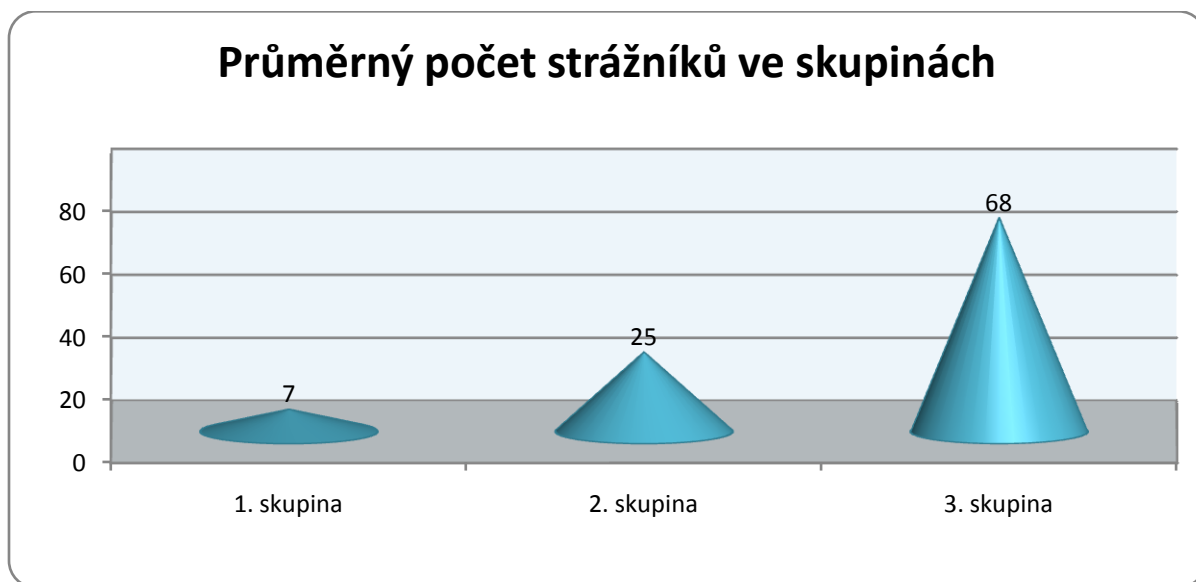
Graf 4.6 vytváří přehled o celkovém počtu strážníků jednotlivých obecních policií. Celkový počet strážníků všech zastoupených obecních policií činí 521. Největším počtem strážníků s počtem 113 disponuje OP Havířov. Druhá za Havířovem v počtu strážníků je OP Karviná a

třetí OP Opava. Obce první skupiny do 10 000 obyvatel (od Bílovce po Vítkov) mají nejnižší počet strážníků, konkrétními obecními policiemi s nejmenším počtem strážníků jsou OP Rýmařov a Štramberk. Obecní policie, které mají shodný počet strážníků, jsou:

- Rýmařov, Štramberk: 2,
- Bílovec, Jablunkov, Odry: 9.

Výjimečnost v počtu strážníků v obecní policii Havířov, Rýmařov a Štramberk byla v grafu zvýrazněna tím, že tyto OP byly odděleny od celku.

Graf 4.7 Průměrný počet strážníků ve skupinách

Zdroj: vlastní zpracování na základě údajů poskytnutých prostřednictvím dotazníku

Pro doplnění představy o strážnících obecních policií vybraných obcí slouží tento graf 4.7. Průměrný počet strážníků ve skupinách. V obecních policiích obcí do 10 000 obyvatel byl loni průměrný stav strážníků na úrovni 7 lidí. Druhá skupina obecních policií v obcích 10 001 až 30 000 obyvatel má průměrný počet strážníků více než 3x větší, a sice 25 strážníků. A v obecních policiích obcí nad 30 000 obyvatel je průměrný počet strážníků jednoznačně nejvyšší (68). Ve srovnání s průměrem první skupiny má třetí skupina o 61 strážníků více. Třetí skupina současně také převyšuje průměr druhé skupiny o 43 strážníků. Z uvedených poznámek vyplývá, že obecní policie větších obcí disponují větším počtem strážníků.

5 ZÁVĚR

Bakalářská práce na téma srovnání činností a hospodaření obecních policií směřovala k dosažení cílů definovaných v úvodu, a sice v teoretické části popsat fakta o obecní policii a v praktické části charakterizovat a srovnat činnosti a hospodaření vybraných obecních policií Moravskoslezského kraje za rok 2012.

V druhé části bylo popsáno, že obecní policie představuje místní orgán veřejné správy, tedy organizační složku obce, která je zřizována obecně závaznou vyhláškou vydanou zastupitelstvem obce. Obecní policie je současně považována jako orgán obce, který zabezpečuje místní záležitosti týkající se veřejného pořádku v rámci působnosti obce. Obecní policie však může vykonávat činnost také mimo území své obce pro jinou obci v případě, že je sepsána s jinou obcí veřejnoprávní smlouva. Otázka řízení obce je svěřena starostovi nebo jinému členu zastupitelstva. Za základní článek všech obecních policií je považován strážník jakožto úřední osoba, která vykonává své povolání jako zaměstnanec obce. Na pracovněprávní poměr strážníka k obci se vztahuje zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Hlavní rozdíl mezi strážníkem OP a příslušníkem policie ČR je především v tom, že strážník je v zaměstnaneckém poměru k obci a příslušník policie ČR ve služebním poměru. Obecní policie je mimo jiné povinna spolupracovat s Policií ČR při plnění svých úkolů, což definuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii. Jelikož obecní policie představuje subjekt bez právní subjektivity, vystupuje jako orgán obce jejím jménem. Obecní policie hospodaří dle vlastního rozpočtu, který schvaluje zastupitelstvo obce a který je součástí rozpočtu obce.

Třetí část byla orientována na charakteristiku obcí a činnosti a hospodaření vybraných obecních policií. Definováno bylo založení jednotlivých obecních policií formou obecně závazné vyhlášky a bylo zjištěno uzavření či neuzavření veřejnoprávní smlouvy s jinou obcí či jinými obcemi. Rozebrány byly přestupky řešené obecní policií, v některých případech i poměrně dopodrobna. Zjištěn byl rovněž stav strážníků a ostatních zaměstnanců v minulém roce. V kapitole 3 nechybělo ani tabulkové vyobrazení příjmů a výdajů obecních policií a obcí včetně přepočítaných podílů příjmů obecních policií na výdajích obecních policií nebo podílů výdajů obecních policií na výdajích obce. Byly zjištěny různé podíly příjmů obecních policií na výdajích obecních policií, ale v průměru se tento podíl pohyboval okolo 7 %. Podíl výdajů obecních policií na výdajích obce se pohyboval v nižších procentech, průměrně kolem 3 %.

Na základě provedení komparativní analýzy orientované na příjmy a výdaje obecních policií a okrajově na příjmy a výdaje obcí a na řešené přestupky a strážníky bylo zjištěno, že:

- nejvyšších **příjmů** na tisíc obyvatel dosahují obecní policie Hlučín a Bohumín a nejnižších obecní policie Studénka a Odry,
- nejvyšších příjmů na 1 zaměstnance obecní policie dosahují obecní policie Rýmařov a Hlučín a nejnižších obecní policie Studénka a Odry,
- nejvyšších příjmů na km² dosahují obecní policie Havířov a Hlučín a nejnižších obecní policie Odry a Vítkov,
- nejvyšších příjmů na tisíc obyvatel dosahují obce Bohumín a Havířov a nejnižších obce Studénka a Odry,
- nejvyšších příjmů na km² dosahují obce Havířov a Karviná a nejnižších obce Odry a Vítkov,
- nejvyšších **výdajů** na tisíc obyvatel dosahují obecní policie Bohumín a Havířov a nejnižších obecní policie Třinec a Rýmařov,
- nejvyšších výdajů na 1 zaměstnance obecní policie dosahují obecní policie Rýmařov a Bohumín a nejnižších obecní policie Třinec a Příbor,
- nejvyšších výdajů na km² dosahují obecní policie Havířov a Karviná a nejnižších obecní policie Rýmařov a Třinec,
- nejvyšších výdajů na tisíc obyvatel dosahují obce Bohumín a Havířov a nejnižších obce Studénka a Třinec,
- nejvyšších výdajů na km² dosahují obce Havířov a Bohumín a nejnižších obce Odry a Vítkov,
- nejvíce **řešených přestupků na 1 strážníka** obecní policie připadá v 1. skupině obecní policii Štramberk a nejméně obecní policii Studénka,
- nejvíce řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie připadá ve 2. skupině obecní policii Hlučín a nejméně obecní policii Krnov,
- nejvíce řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie připadá ve 3. skupině obecní policii Havířov a nejméně obecní policii Třinec,
- největším **počtem strážníků** disponuje obecní policie Havířov a nejnižším obecní policie Rýmařov a Štramberk.

Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem mám za to, že cíl mé bakalářské práce byl splněn.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Knižní publikace

BALABÁN, Miloš a Libor STEJSKAL a kol. *Kapitoly o bezpečnosti*. 2., změn. a dopl. vyd. Praha: Karolinum, 2010. 483 s. ISBN 978-80-246-1863-0.

HALÁSEK, D., LENERT, D., PERNICA, B. *Ekonomika obrany, bezpečnosti a veřejného pořádku*. 1. vyd. Ostrava: VŠB – Technická univerzita Ostrava, 2006. 181 s. ISBN 80-248-1026-3.

KOVÁRNÍK, Libor. *Mimoresortní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha: Vydavatelství PA ČR v Praze, 2008. 171 s. ISBN 978-80-7251-277-5.

MACEK, Pavel a Vladimír HÁJEK. *Obecní policie*. 2. rozš. vyd. Praha: Policejní akademie České republiky, 1998. 161 s. ISBN 80-85981-78-5.

MACEK, Pavel a Lubomír UHLÍŘ. *Dějiny policie a četnictva I., Habsburská monarchie (1526-1918)*. 1. vyd. Praha: Themis, 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4.

MATES, Pavel a kol. *Nové policejní právo*. Praha: Linde, 2009. 338 s. ISBN 978-80-7201-743-0.

NEDOROST, Libor. *Obecní policie*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 1995. 29 s. ISBN 80-210-1147-5.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. 587 s. ISBN 978-80-7357-614-1.

PROCHÁZKOVÁ, Dana. *Bezpečnost a krizové řízení*. 1. vyd. Praha: Police History , 2006. 255 s. ISBN 80-86477-35-5.

Zákony

Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991 o obecní policii. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 1991, částka 104, s. 2736-2739.

Zákon č. 128 ze dne 12. dubna 2000 o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 38, s. 1751.

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000 o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. In: *Sbírka zákonů České republiky*. 2000, částka 73, s. 3557 – 3563.

Elektronické zdroje a ostatní

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Počet obyvatel v obcích k 1. 1. 2012. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.czso.cz/csu/2012edicniplan.nsf/p/1301-12>

BÍLOVEC. Město. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.bilovec.cz/profil.asp?p1=39968>

JABLUNKOV. Současnost města. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://jablunkov.cz/historie/soucasnost.html>

ODRY. Historie. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.odry.cz/historie/d-222937/p1=2276>

ODRY. Zprávy o činnosti městské policie Odry a statistika. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.odry.cz/zpravy-o-cinnosti-a-statistika/ds-13531/p1=24730>

PŘÍBOR. O městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.pribor.eu/tema/tema.phtml?id=4651&menu=4638>

PŘÍBOR. Zpráva o bezpečnostní situaci. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.pribor.eu/tmp/dokumenty/34278.pdf?&menu=4641>

RÝMAŘOV. O městě Rýmařov. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://rymarov.cz/o-meste-historie/mesto-rymarov>

INFORMAČNÍ CENTRUM STUDÉNKA. O našem městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z www: <http://www.ic.mesto-studenka.cz/cs/o-nasem-meste>

STUDÉNKA. Hodnoticí zprávy MěP. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.mesto-studenka.cz/public/documents/mestska-police/hodnotici-zprava-mep-2012.pdf](http://www.mesto-studenka.cz/public/documents/mestska-police/hodnotici-zprava-mep-2012.pdf)

ŠTRAMBERK. Město. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.stramberk.cz/cs/mesto/](http://www.stramberk.cz/cs/mesto/)

ŠTRAMBERK. Zpráva o činnosti strážníků Městské policie Štramberk v roce 2012. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.stramberk.cz/cs/mestsky-urad/co-byste-meli-vedet/zprava-o-cinnosti-strazniku-mestske-police-stramberk-v-roce-2012.html](http://www.stramberk.cz/cs/mestsky-urad/co-byste-meli-vedet/zprava-o-cinnosti-strazniku-mestske-police-stramberk-v-roce-2012.html)

VÍTKOV. Základní informace o městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.vitkov.info/o-meste/informace-o-meste/zakladni-informace/](http://www.vitkov.info/o-meste/informace-o-meste/zakladni-informace/)

VÍTKOV. Roční zpráva o činnosti MP Vítkov 2012. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.vitkov.info/o-meste/mestska-police/cinnost-mestske-police/?more=820#news820](http://www.vitkov.info/o-meste/mestska-police/cinnost-mestske-police/?more=820#news820)

BOHUMÍN. O městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.mesto-bohumin.cz/cz/o-meste/](http://www.mesto-bohumin.cz/cz/o-meste/)

BRUNTÁL. Historie města Bruntálu. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.mubruntal.cz/historie-mesta-bruntalu/d-934283/p1=14362](http://www.mubruntal.cz/historie-mesta-bruntalu/d-934283/p1=14362)

HLUČÍN. Hlučín v kostce. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.hlucin.cz/o-meste/profil-mesta/hlucin-v-kostce.html](http://www.hlucin.cz/o-meste/profil-mesta/hlucin-v-kostce.html)

KRNOV. Charakteristika města Krnova. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.krnov.cz/_programs/Article.asp?sid=52&mid=2](http://www.krnov.cz/_programs/Article.asp?sid=52&mid=2)

KRNOV. Městská policie Krnov bilancovala rok 2012. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.krnov.cz/_programs/Article.asp?aid=12140&sid=121](http://www.krnov.cz/_programs/Article.asp?aid=12140&sid=121)

NOVÝ JIČÍN. Informace o městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.novy-jicin.cz/cz/mesto/informace-o-meste/](http://www.novy-jicin.cz/cz/mesto/informace-o-meste/)

FRÝDEK-MÍSTEK. Informace o městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.frydek-mistek.cz/cz/o-meste/informace-o-meste/](http://www.frydek-mistek.cz/cz/o-meste/informace-o-meste/)

FRÝDEK-MÍSTEK. Městská policie – životní situace. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/mestska-policie/zivotni-situace/](http://www.frydek-mistek.cz/cz/obcan/organy-mesta/mestska-policie/zivotni-situace/)

HAVÍŘOV. Základní údaje. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-havirova.html](http://www.havirov-city.cz/historie-a-soucasnost/historie-havirova.html)

HAVÍŘOV. Vyhodnocení činnosti MP Havířov za rok 2012. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.havirov-city.cz/mestska-policie-havirov/57_cz.html](http://www.havirov-city.cz/mestska-policie-havirov/57_cz.html)

KARVINÁ. Město Karviná. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.karvina.cz/portal/page/portal/uvodni_stranka/mesto_karvina](http://www.karvina.cz/portal/page/portal/uvodni_stranka/mesto_karvina)

OPAVA. O městě. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=12735](http://www.opava-city.cz/scripts/detail.php?id=12735)

TŘINEC. Základní informace. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.trinecko.cz/mesto/?id=zakladni_informace](http://www.trinecko.cz/mesto/?id=zakladni_informace)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Městská a obecní statistika. [online]. [cit. 2013-04-29]. Dostupný z [www: http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/openkraj?openform&:cz080](http://www.czso.cz/lexikon/mos_vdb.nsf/openkraj?openform&:cz080)

BUCHWALDKOVÁ, Lucie. *Hospodaření obecní policie*. Ostrava, 2010. Diplomová práce. Vysoká škola Báňská – Technická univerzita Ostrava, Fakulta ekonomická, Katedra veřejné ekonomiky.

Interní zdroje

Informace poskytnuté zaměstnanci městských úřadů a městských policií měst Bílovec, Jablunkov, Odry, Příbor, Rýmařov, Studénka, Štramberk, Vítkov, Bohumín, Bruntál, Hlučín, Krnov, Nový Jičín, Třinec a magistrátů a městských policií statutárních měst Frýdek-Místek, Havířov, Karviná a Opava.

SEZNAM ZKRATEK

ČR	Česká republika
tzv.	takzvaný
OP	obecní policie
apod.	a podobně
např.	například
mm	milimetr
PČR	Policie České republiky
MS	Moravskoslezský
VPS	Veřejnoprávní smlouva
km	kilometr
MP	městská policie
OZV	obecně závazná vyhláška
ÚSC	územní samosprávný celek
OS	organizační složka
ČSÚ	Český statistický úřad
Kč	koruna česká
www	world wide web
ISBN	International Standard Book Number

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Tab. 3.1 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí do 10 000 obyvatel

Tab. 3.2 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí od 10 001 – 30 000 obyvatel

Tab. 3.3 Příjmy a výdaje obecních policií a obcí nad 30 000 obyvatel

Tab. 4.1 Přepočtené příjmy OP a obcí všech skupin

Graf 4.1 Průměrné přepočtené příjmy OP v jednotlivých skupinách

Tab. 4.2 Přepočtené výdaje OP a obcí všech skupin

Graf 4.2 Průměrné přepočtené výdaje OP v jednotlivých skupinách

Graf 4.3 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie v 1. skupině

Graf 4.4 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie ve 2. skupině

Graf 4.5 Počet řešených přestupků na 1 strážníka obecní policie ve 3. skupině

Graf 4.6 Počet strážníků v jednotlivých obecních policiích

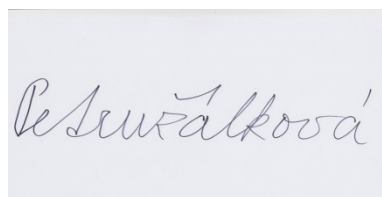
Graf 4.7 Průměrný počet strážníků ve skupinách

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., - autorský zákon, zejména §35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a §60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB – TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB – TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího bakalářské práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB – TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB – TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu §12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB – TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB – TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 9. května 2013

A rectangular box containing a handwritten signature in cursive script, which appears to read "Beate Šulcova".

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1 – Výchozí data pro praktickou část práce získaná z dotazníku

Příloha č. 2 - Příjmy a výdaje OP v obcích do 10 000 obyvatel

Příloha č. 3 - Příjmy a výdaje obcí do 10 000 obyvatel

Příloha č. 4 - Příjmy a výdaje OP v obcích 10 001 – 30 000 obyvatel

Příloha č. 5 - Příjmy a výdaje obcí od 10 001 – 30 000 obyvatel

Příloha č. 6 - Příjmy a výdaje OP v obcích nad 30 000 obyvatel

Příloha č. 7 - Příjmy a výdaje obcí nad 30 000 obyvatel

